

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 163. szám
1940. július 23., kedd

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Bucsu

Frint Lajos püspöktől

Irta és a gyászistentiszteleten elmondotta:

Purgly László

evangélikus egyházkerületi főfelügyelő

— Tisztelt gyászoló közönség, evangélikus testvéreim!

— Mint a természet nyári pompáján végigsüvítő fagyos őszi szél, olyan dermesztő és megdöbbentő hatást váltott ki romániai evangélikus egyházközösségeink kebelében, híveink ezreinek lelkében a jesuita gyászír, mely hön szeretett ősz főpásztorunk nemes szívének utolsó dobbanását jelentette.

— Mélyen megrendülve a fájdalom és pótolhatatlan veszteség szomorúságával sereglettünk az ország minden részéből e gyászos ravatal köré, amely a mi romániai zsinatpresbíteri evangélikus egyházunkat megszervező és felépítő első püspökének áldott emlékü földi hamvait őrzi.

— Rövidre szabott bucsuszavaim keretében sem a helyet, sem az időt nem tartom megfelelőnek arra, hogy e 65 esztendő szorgos lelkészi működés és a 13 éves küzdelem főpásztori tevékenységének eredményekben gazdag érdemeit és jelentőségét felsoroljam és méltassam. Egyházunk közeljövő fontos eseményei vannak hivatva, — megfelelő mód és formák között — gondoskodni arról, hogy ezt az egész hosszú életet egyházának szentelt, nekünk áldozott, soha nem lankadó, buzó tevékenységet s ezt a soha kelleve nem értékelhető egyházalapító szuperintendensi működést hervadhatatlan csokorba fonva egyháztörténetünk annalesében aranybetűkkel megörökítse. De azt el kell mondanom, hogy Frint Lajos neve, fenkölt személye, magasztos működése, örök követendő példa! Szent élete, páriát ritkító önzetlen hivatás-fellogása érdemes lelkész karunknak mindenben és mindenkor ragyogó mintaképe volt és az kell, hogy maradjon az utódok előtt is időtlen időkig!

— „Volt!” — Ez az elmulást lehelő szó nem illik az Ó nevéhez, mert ha a nemes szív meg is szünt immár működni, az eszméktől forró agy ki is hült — szelleme — mint az egyház eleven és legnagyobb öröksége tovább is élő maradt! Az ember, akinek a Gondviselés kegyelme a páriák korát juttatta osztályrészül elmulhatott, itt hagyhatott bennünket és mi egy kétkedő kor törpe gyermekei sírhatunk az oszlop kidőlten, de a legmélyebb gyász és fájdalom keresztül is érezzük és tudjuk, hogy az eszme, az ideál a törhetetlen hit és a rendíthetetlen erő, melyet főpásztorunk géniuszai jelent nekünk, él és a halál szemből is diadalmasan állja meg a maradvóság próbáját.

— Igen szeretett szuperintendensünk! Te továbbra is egyházunk szent atya maradsz, akinek a Mindenható mint hűséges szolgájának éppen ezt a rendíthetetlen hithűséget, igaz Istenfélelmet és páriát ritkító egyházszerepetet jutalmazta a kiváltságos magas életkorral! Hiszen a mi szent agastyánunkat — aki a katona hősiességével a végső pillanatig lennen lobogtatja a reá bízott zászlót, aki a hosszú évtizedeken át soha sem lankadó kitartással fáradozik és a szó szoros értelmében küzd és hadakozik egyházáért — ezt a hűséges szolgát, életének 90-ik évében, csaknem teljes szellemi frissességben, közvetlen a munka mezéjéről szólította magához Teremtője.

— Lelke csupa önzetlen jószág, szíve csupa szeretet, gondolkodása maga a pártatlan igazságosság és bölcsesség, akinek ellenfelei talán, de ellensége soha sem volt. Fajti nemzetiségi, vallás-fetkekezeti és társadalmi különbség nélkül mindenki csak becsülte, tisztelte és szerette, mint igaz embert, mint példát, utat mutató lelkiatyát!

Római sajtómegállapítás:

Németország és Olaszország szövetsége soha nem volt olyan szilárd mint most

Az olasz lapok megállapítják, hogy az angol nép a béke vagy a pusztító háború között választhat. Rómában úgy tudják, hogy Lloyd George békemozgalmat kezdeményezett. A Tanácsköztársaságok Szövetségéhez csatlakoztak a Balti-államok

Róma. A Stefani-ügyvönkség közli a Messagero cikkét, amely szerint az a körülmény, hogy Ciano gróf Hitler birodalmi vezér beszéde alkalmával jelen volt a birodalmi gyűlés ülésén, újabb bizonyítéka annak a teljes egyetértésnek, amely a két államot Európa területének sorsdöntő óráiban áthatja. Megerősíti ezt Ciano grófnak elutazása előtt Hitlerrel folytatott megleghangú megbeszélése is.

A Giornale d'Italia rámutat arra, hogy Németország és Olaszország szövetsége sohasem volt olyan bizalmas és szilárd, mint az utóbbi időben. Az események tehát megcáfolták a demokrata országokban elterjedt jövendöléseket, hogy a két totális ország nem tudja majd összeegyeztetni érdekeit. Ezzel szemben az történt, hogy a demokrata szövetség még a háború tulajdonképpen befejezése előtt összeomlott. Ez a szövetség valójában az önző pénzemberek spekulációja volt, akik azon fáradoztak, hogy hatalmukba kerítsék és hatalmukban tartsák egész Európát. Az angol nép ma két lehetőség között választhat: a béke és a pusztító háború folytatása között. Senki se ringassa magát abban az ábrándban, hogy Olaszország és Németország ereje nem elég a teljes győzelem kivívására. Az elkövetkező eseményekért azonban egyedül Angliának kell vállalnia a felelősséget.

Lloyd George kihallgatása VI. György angol királynál

Róma. (Rador.) Londonból. Sanszestianba érkezett, feltétlenül megbízható és nagy szenzációt keltő jelentés szerint, LLOYD GEORGE, miután végighallgatta HITLER kancellárnak a birodalmi gyűlés előtt elhangzott beszédét, nyomban audienciát kért az angol királytól. Jól informált londoni körök szerint GYÖRGY király fogadta az ősz politikust, aki javaslatot tett, hogy az angol parlamentet sürgősen hívják össze titkos ülésre. Álláspontját ezideig negyvenkét tagja osztja az angol alsóházak.

Ezzel a hírral kancsolatban még olyan tudósítások érkeznek Londonból, hogy ott Hitler beszéde nyomán élénk harc folyik a politikai életben. Az angol fővárosban három álláspont küzd egymással:

1. Az első álláspont hívei, Churchill miniszterelnök vezetésével, egyáltalán nem akarnak választ adni Hitler békefelhívására.

2. A második csoport azt vallja, hogy tájékozódni kell a tengelyhatalmaknál, hogy mily feltételek mellett lehet a tárgyalásokat megindítani, míg:

3. a harmadik álláspont az angol nép nagy tömegeinek a véleménye, amely feltétlenül véget akar vetni a háborúnak.

Stockholm. (Rador.) A svéd lapok londoni jelentése szerint az angol fővárosban szombat

óta a legkülönfélébb hírek terjedtek el és kétszeres erővel folynak a találgatások arról, hogy Lloyd George, Hitler birodalmi vezér beszédének meghallgatása után, kihallgatást kért az angol királytól. Ugy tudják, hogy Lloyd George állítólag sikra szállt az irányban, hogy kezdjenek béketárgyalásokat a tengelyhatalmakkal. Hír szerint a windsori herceg is hasonló álláspontra helyezkedett, abban a fáviratban, melyet a királyhoz intézett, Londonban arról is beszélnek, hogy a City befolyásos körei szintén igyekeznek érvényesíteni befolyásukat, hogy az angol kormány legalább a békefeltételeket vegye vizsgálat alá. Híre jár annak is, hogy Lloyd George már 40 alsóházi képviselőt megnyert elgondolásai számára.

Edward windsori herceg tavrata

A fenti jelentést kiegészíti a Stefani-ügyvönkségnek egy másik híradása, amely szerint megbízható értesülések szerint a windsori herceg táviratban kérte VI. György királyt, hogy nevezzen ki telihatalommal felruházott rendkívüli kormányt, Chamberlain, Lloyd George és Halifax részvételével. Ennek a kormánynak lenne a feladata, hogy felvegye az érintkezést a német kormánnyal a békejavaslat tárgyában.

— Egyházunk büszkesége, a közélet kimagasló nagy értéke száll vele sírba, mert Frint Lajos a legfőbb bíró előtt is úgy áll, mint aki díszes földi hivatását mindenkor, hűen töltötte be és minden erejével legjobb meggyőződése és tudása szerint szolgálta egyházát, magyar fajtát, a közéletet, a hazát.

— Amikor most, mint világi elnök társad, csaknem negyven évi zavartalan, a legbensőségesebb szeretetteljes együttműködés után hucszom Töled, aradi egyházközösséged és a romániai magyar evangélikus egyházegyetem nevében hön szeretett lelkészünk, szuperintendensünk, akkor elsősorban köszönöm Néked hosszú élted önfeláldozó nagy munkáját, köszönöm atyai jószágodat, elnézésedet emberi gyarlóságainkkal szem-

ben, köszönöm azt a meleg atyai szeretetet, melyet személyem és mindannyiunkkal szemben mindenkor éreztettél!

— Sírunk és gyászunk, mert mindenkor nagyrabecsültünk, tiszteltünk és szeretettünk! Te immár a örökkévalóság fényességén át nézed az életet és látod ezt a súlyos fájdalom és mély gyászt szíveinkben, de lássad és tudjad meg azt is, hogy ezek az érzelmek, mint soha meg nem szűnő emlékezésiünk Véled mennek, a Téd maradnak, amíg csak élünk, amíg csak forrón szerető egyházad hűséges kötelességteljesítéssel szolgálja és dicséri az Egek Urát! Áldott emlékü nagy hajottunk, méltóságos és főtisztelendő Püspökünk! Mindannyiunk szeretett lelkiatya és Lajos bácsija — Isten véled!

Az angol „sötétben rejtőző erőkről” ír az olasz sajtó...

Róma. (Rador.) A vasárnapi olasz sajtó változatlan érdeklődéssel foglalkozik Hitler kancellárnak a birodalmi gyűlés előtt mondott beszédével, illetve annak várható következményeivel. A Messagero szerint Hitler nemcsak Anglia, hanem az egész világ lelkéjére apellált, amikor az ellenségeskedések beszüntetéséről beszélt.

— Szabadon határozhatnak az angolok —

írja az olasz lap — de arról hiába álmodnak, hogy legyőzhetik a német és olasz hadseregeket. Az angol nép hiába akarja a háboru beszüntetését, ha sötétben rejtőző erők ezt megakarják akadályozni. A nemzeti szocialista és a fascista forradalom az utolsó ellenség legyőzése előtt áll és el fogja tiltatni a régi világ utolsó roncsait is, hogy a halál viarad hasson Európára.

Tovább támadja Angliát és a brit hajókaravánokat a német léghaderő

Berlin. (Rador.) A vezér főhadiszállás jelentései: „A német harczenitőgépek ismét támadást intéztek angliai repülőterek kikötői berendezésekre, olajraktárak és gyártelepek ellen. A támadások során robbanásokat és nagy tüzeket figyeltek meg. A La Manche-csatornában egy hajókaraván ellen intézett légitámadásunk során sikerült elsüllyeszteni egy olaszállítóhajót és négy kereskedelmi gőzöst 40.000 tonna árutartalommal. Ellenséges repülőgépek Észak- és Nyugat-Németországot, valamint a megszállott területek ellen intéztek bombatámadást. A ledobott bombák azonban csak anyagi kárt okoztak. Haditengerészeti és vadászrepülőgépek egy-egy repülőgépet

lőtték le. Vasárnap az ellenség nyolc repülőgépet veszített, köztük egy nagyobb vízirepülőgépet is, míg négy német repülőgép nem tért vissza a kiindulási helyére.”

London. (Rador.) Az angol tengernagyi hivatal közli, hogy a Salmon nevű angol tengeralattjárót elveszítettnek kell tekinteni. Bejelenti a tengernagyi hivatal azt is, hogy a Braden nevű angol torpedóromboló elsüllyedt. A hadihajó ellenséges repülőgépek támadás következtében sérült meg és akkor süllyedt el, amikor kikötőbe akarták vontatni. A hadihajó legénységét megmentették.

Portugália nem ad támaszpontot az angoloknak

Berlin. A „Seara” című lap jelenti: A „Völkischer Beobachter” jelenti Lisszabomból, hogy a portugál kormány visszautasította Angliának azt a kérését, hogy tengeri támaszpontokat állítasson fel a portugál partokon.

2 milliárd 600 millió font Anglia új háborús költségvetése

Róma. A Tevere írja: Londonból érkezett hírek szerint, az angol alsóház legközelebb az új háborús költségvetéssel fog foglalkozni, amely kétmilliárd és hatszáz millió fontot tesz ki.

Olasz hadijelentés

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség közli az olasz főhadiszállás 43-ik számú hivatalos jelentését: „Biztos forrásból származó jelentésekből kitűnik, hogy a június 8. és 13-ika között lezajlott légi és tengeri harcok következtében az Arc Royal angol repülőgépanyahajón és a Hood angol páncélos cirkálón kívül egy másik 31.000 tonnás angol csatahajó, egy 10.000 tonnás és egy 5.200 tonnás cirkáló is súlyosan megrongálódott. Ezeknek az angol hajóknak a legénysége is érzékeny veszteséget szenvedett. Légharbitónk tegnap lelőtték egy ellenséges repülőgépet, amely bombázni akarta az egyik vadászrepülőgépeinket. Ennek a tengerbe zuhant angol repülőgéppel tisztjét egyik vízirepülőgépünk kimentette és foglyul ejtette. Észak-Afrikában újabb bombáztuk Sidi Barant és több ellenséges támaszpontot kielégítő sikerrel. Kelet-Afrikában tíz alá vettünk angol repülőgépeket és egyet közülük lelőttünk. Valamennyi repülőgép veszteség nélkül tért vissza kiindulási helyére. Az Asmara ellen intézett ellenséges légitámadás nem okozott kárt.”

Megszűnt a forgalom a szuezi csatornában

Athén. Görög lapjelentések szerint a Szezi-csatornában aknarobbanás következtében egy török gőzös felrobbanása miatt a hajóforgalom megszűnt. (Rador.)

Hitler beszédének sajtóvisszhangja

Róma. (Rador.) Az olasz lapok hétfő reggeli számai is Hitler beszédével foglalkoznak, amely az olasz lapok megállapítása szerint leszögezi, hogy a tengely tevékenysége és ennek nyomán a két európai forradalom nem irányul az angol-szász nép ellen, hanem csupán ama kis angliai csoport ellen, amely az egész világot ki akarja használni. Ilyen forradalom — írják az olasz lapok — már volt egyszer a történelemben, amikor az Egyesült-Államok az angolok által kihasznált gyarmatok ellen léptek fel 1776. július hó 4-én. Az olasz sajtó gunyosan emlékezik meg az ugynevezett demokratikus politikáról, mely nem egyéb, mint az emberiség teljes rabszolgasorban való tartása.

Vichy. Pierre Chevrión a kiváló francia író az Action Françaiseben cikket ír és véleszavakkal ítéli el Anglia oráni támadását.

Az angol nevelés csödie — írja cikkében

Vichy. (Rador.) Az összes kereskedelmi és iparüzemek lassanként megkezdik tevékenységüket. Az állam ezeknek az üzemeknek segítségére kíván sietni és ezért a kormány rendelkezése az államkincstár rövidlejáratú kölcsönöket folyósít ezek számára a kereskedelmi kamarák és a testületek útján. A kölcsönök lejáratá 9 hónap igen alacsony kamattal mellett és egy-egy üzem nem juthat 200 ezer franknál magasabb kölcsönösszeghez.

Clermont Ferrand. Marcel Beon az Ouvreban ma cikket írt és megállapítja, hogy Churchill válasza valószínűleg negatív lesz Hitler békefelhívására, azonban ez a negatív válasz az angol világbirodalom megsemmisülését vonhatja maga után. Anglia dominiumok nélkül marad — folytatja a cikkíró — és a dominiumok egyenként és külön-visszanyerik teljes autonómiájukat. Hogy Anglia és Írország az európai kontinenshez fog-e tartozni és milyen formában, azt ma még megállapítani nem lehet, de annyi már látható, hogy Európa egy teljes blokkot fog képezni, amely együttesen intézi majd kereskedelmét és árucseréjét a többi földrészekkel. A vak önzés, mely Angliában uralkodik már Franciaországnak is rengeteget ártott, most Anglia népe sajtó bűrén érzi meg vezetői elvakultságát és politikai rövidlátását.

Mussolini és Hitler távirat-váltása

Róma. (Rador.) Mussolini olasz miniszterelnök Hitler vezér és kancellárnak a következő táviratot küldte:

„Történelmi jelentőségű szavai, melyeket a birodalmi gyűlésen mondott, az olasz nép szívéhez férkőztek. Köszönöm Önnek azokat és méltelen kijelenthetem, hogy hármik történelmi is, az olasz nép tántoríthatatlanul harcolja végig német fegyvertársával ezt a háborút a közös győzelemig.”

MUSSOLINI.

Berlin. Hitler Adolf kancellár a következő távirattal válaszolt Mussolininek:

„Köszönöm Önnek, Duce barát! sürgönyvél. Elveink összhangja és fegyverünk szövetsége kapcsolja össze a fascista Olaszországot és a nemzeti szocialista Németországot, amely népei szabadságának kivívásáért halad együtt a végső győzelem felé.”

HITLER.

Ciano gróf hazatért

Róma. (Rador.) Ciano gróf olasz külügyminiszter és kísérete tegnap éjjel 12 óra 45 perckor Berlinből jövet megérkezett Rómába. A pályaudvaron a külügyminisztert Pavolini olasz nemzetnevelésügyi miniszter s Borghese herceg, Róma kormányzója, valamint az állami főméltóságok és a római német nagykövetség tagjai fogadták.

Ellentétek a legtöbb angol katonai parancsnokságban

Róma. A Giornale d'Italia jelenti: Londonból érkezett jelentések szerint Churchill miniszterelnök és Ironside tábornok, az anyaország hadseregeinek főparancsnoka között nézeteltérések támadtak. Ezek az ellentétek ahhoz vezettek, hogy Ironside tábornokot felmentették megbízatása alól és az angol hadsereg főparancsnokává sir Allen Brooks tábornokot nevezték ki. Az új főparancsnok első léptetése folytán került az angol hadsereg legfelsőbb helyére. A kinevezésnél mellőzés érte lord Gort tábornokot, aki a Franciaországban harcolt angol expedíciós hadsereget vezényel-

te és aki rangidősebb a kinevezett új főparancsnoknál.

Genf. (Rador.) A Paris Solr jelentése szerint Churchill miniszterelnök rendelkezése keddtől kezdve egész Anglia területén a templomokban egy óras nemzeti könyörgést tartanak.

Churchill De Valerával tárgyal

Stockholm. (Rador.) A svéd lapok londoni tudósítói azt a feltűnést okozó hírt közlik, hogy Churchill angol miniszterelnök bizalmas tanácskozássra hívta meg De Valerát, az ír szabadállam elnökét és az ulsteri miniszterelnököt.

Ansaldo rádió-előadása az angliai német bombák várható hatásáról

Róma. (Rador.) Ansaldo a Telegrapho című lap főszerkesztője vasárnap rádióbeszédet intézett az olasz katonákhoz és ebben Hitler legutóbbi beszédét méltatta. Ansaldo rádióbeszédében rámutatott arra, hogy a háború tovább folytatását Angliában azok akarják, akiknek gyermekei már Kanadában vannak és ők maguk is Kanadába jutnának. Ansaldo rámutatott arra, hogy az angol sajtó és rádió nem közölte híven Hitler beszédét, majd kihangsúlyozta, hogy a bombák, amelyek Anglia különböző pontjaira zuhannak, alkalmasak arra, hogy az angol vezetőférfiakat értelmességre bírják Hitler kancellár békefelhívásával kapcsolatban.

Genf. Londonból érkező hírek szerint a bristoli püspök pásztorlevelet adott ki, melyben elrendeli, hogy az angol papoknak acélszakot kell viselniük és az ellenséges légitámadások alkalmával az a szerepük, hogy megakadályozzák a pánik kitörését, vagy annak továbbterjedését. Az acélszakot viselő papok még külön légvédelmi hivatalos karszallagot és jelvényt is kapnak és kötelességük, hogy a légitámadások során felkeressék az ovéhelyeket, hogy ott az összegyűlt erkölcsi magatartásúak segítsék.

(Folytatás az 8-ik oldalon)

Mélyseges részvét és gyászpompa nyilatkozott meg Frint Lajos magyar evangélikus püspök temetési napján

Az egyházi és hivatalos közélet vezetőinek általános részvétmegnyilatkozása. Materny főesperes, Purgly László és Nagy Imréné bucsuztatói — A gyászszertartás és a püspöki temetés lefolyása

Nikodémusz Károly brassói főesperes lélekbemarkoló gyászbeszéde az elhunyt szuperintendens sirjánál

Vasárnap délután öt óraker nemcsak az evangélikus társadalom, hanem az ország egész magyarságának mély gyásza és részvéte mellett helyezték örök nyugalomra az erdélyi magyarság ágostai hitvallású evangélikus szuperintendensét néhai Frint Lajos püspököt. A kilencven esztendőit élt szuperintendens halála az egész erdélyi kisebbségi közélet mélyseges gyásza és nagy vesztesége: a temetésen megjelent több-ezer főnyi tömeg, a megnyilatkozott részvét és együttérzést nyilvánító sürgönyök, levelek özö-

ne, amelyekből nemcsak az ősz püspök személye iránt megnyilvánuló határtalan tisztelet, hanem a végtelen szeretet megható és felemelő érzésü tanúságátétele volt...

Az ősz püspök ravatalát — amely az aradi evangélikus templom oltára előtt állott fenséges gyászpompában — virágerdő borította. A gyász fekete szomorúságát a szinte megszámlálhatatlan koszorúk üde zöndje és színpompája enyhítette. A koszorúk színpompája a szívekben fakadó mélyseges hála és szeretet kifejezője volt.

A vasárnap délelőtti részvét-látogatások

Az evangélikus templomban felállított ravatal előtt vasárnap délelőtt is nagy tömegek gyűltek el, hogy az áldott emlékü ősz püspök elfáradt testét magába záró koporsójához elhozzák a gyászolók utolsó üdvözlését, bucsuját.

A kegyelet diszes koszorúi

Az elhunyt püspök ravatalára az alábbi diszes koszorúkat helyezte a kegyelet:

— Felejthetetlen édes jó atyáknak — Olga — Sanyi, Neta, Drága jó nagyapáknak — Bécsi, Tibor, Ilse, Mult regrettatulul episcop — Timut, Timis Szeretett Szuperintendensünknek — A romániai zsinat, presbiteri evangélikus egyházkerület, Szeretett jó Pásztorunknak — az aradi evangélikus egyház, Mély részvéttel — a Romániai Magyar Népkegyelet országos Elnöke Kegyelete felől — a Romániai Magyar Népkegyelet aradi szervezete, Hittestvéri szeretettel és kegyelettel — az aradi református egyház, az aradi püspökség — az aradi-temesvári Unitárius Egyházkegyelet, Szeretett püspökünknek — az evangélikus tanítói kör, Utolsó üdvözlés — a protestáns kör, Hálás szeretettel — az aradi evangélikus nőegylet, Kegyelete felől — az aradi református nőszövetség, Mélyseges részvéttel — a nagybányai evangélikus egyház, Szeretett pásztorunknak — a temesvári evangélikus egyház, Szeretett pásztorunknak — a bányási evangélikus egyházmegye Materny Imre evangélikus lelkészesperes és családja, Nagyváradi, Drága, jó kegyelettel — Géza, Lajos, Olga, A szeretet örök — Marika, Jenő, Felejthetetlen Lajos bácsinak — Anna és Laci, Hálás kegyelettel — Dr. Palágyi Jenő és családja, Igaz kegyelettel — az „Aradi Közlöny”, Kegyelettel — Schaefer Richard és családja, Utolsó üdvözlés — Gaál- és Brückner-család Kegyeletünk felől — Köhler-család, Öszinte részvéttel — Dr. Schmidt János és családja, Öszinte részvéttel — Dr. Kabdebó György és családja, Mély részvéttel — Dr. Krausz József és családja Utolsó üdvözlés — Nándor és családja, Szeretett püspökünknek — Báró Solymossy-család, Kegyeletünk felől — Meer Imre, Magda, Trude, Utolsó üdvözléssel — özvegy Lauthner Mátyásné és családja, Kegyelettel — Pöltz Andor és neje.

Koszorúmegváltások a Szeretetház-alapra: Római Katolikus Egyházkegyelet 1.000, Sohlmann Márton 500, Vámos Miklós és neje 500, dr. Krepil Hans 200, Gutschik Franz 200, ill. Dénes Béla és neje 200, Káoszonyi János és neje 200, Farkas András 100, Farkas Irén 100 és Major Béla 500 lei.

Vasárnap délelőtt a gyászbaborult család tagjai, továbbá az Egyház egyházi és világi vezetői fogadták a részvétet nyilvánító egyesületek, testületek küldöttségeinek tisztelegését a templom főoltár előtt felállított ravatalnál. Elsőként Baleanu Ion dr. ezredes, vármegyei prefektus és Vlad Alexandru tábornok, Aradváros főpolgármestere fejezték ki mélyseges részvétüket Purgly László egyházkerületi főfelügyelőnek, továbbá az elhunyt püspök hátramaradt családtagjainak. A római katolikus Egyházkegyelet küldöttségét dr. Széll Lajos világi elnök, a református presbitérium küldöttségét Muzsá József gondnok, az unitárius keblitanács küldöttségét Sz. Jakab Géza gondnok vezette. A görögkeleti egyház részvétét Turic Caius és Magier Eugen püspöki titkár, a szerb egyház gyászt Osztóci Dragutin lelkész tolmácsolta. A Magyar Népkegyelet helyi tagozatának küldöttségét Dömötör László főmérnök, református főgondnok vezette. A Kölcsey Egyesü-

let képvisletében Fischer Aladár elnök, fiugimnáziumi igazgató fejezte ki a nagymultu aradi kulturintézmény együttérző gyászát. Küldöttségileg jelent meg a temetésen a Református Nőszövetség, a temesvári Evangélikus Nőegylet, az aradi Polgári Jótékony Nőegylet, a Misszió Egyesület, a Protestáns Kör, a Katolikus Kör, a Kolping-Egyesület, a nagy-laki szlovák Evangélikus Egyházkegyelet, a Katolikus Dalárda, Székely Károly vezetésével és még sok más intézmény testülete.

Részvétáviratok

Kérem, fogadják legőszintébb részvétnyilvánításunkat érdemes Superintendensük elhunytá alkalmából. A mennyei Atva adjon

Az erdélyi intézmények gyász-megnyilvánulása

Vasárnap délután, a gyászszertartás megkezdése előtt egy órával zsufolásig megtelt az evangélikus templom hajója és karzata: az oltár előtti térségen, a ravatal körül a püspök temetésére érkezett evangélikus és protestáns papság foglalt helyet.

Materny Imre, nagyváradi főesperes szenior, Argay György, temesvári főesperes, Nikodémusz Károly, brassói főesperes, Járósi Andor, kolozsvári teológiai magánprofesszor, a Luther Otthon igazgatója, Szende Nándor, a szász evangélikus püspökség kiküldöttje, resicai esperes-lelkész, Bujna Iván, szlovák evangélikus főesperes, Sipos András, hosszufalu-alszegi lelkész, Schimmel Viktor, temesvári evangélikus lelkész, Essig József, ujjvársándi lelkész, Dénes Béla, aradi lelkész, Kessler Ede, nagyszentmiklósi lelkész.

A protestáns testvér-egyház, illetve a református hívek képvisletében megjelentek: Kádár Géza, generális direktor és Gönczy Lajos, igazgató tanácsos a kolozsvári református püspökség képvisletében Csermák Béla, püspökhelyettes, nagyváradi lelkész, a Királyhágó melléki református egyház nevében, Debreczeni István, temesvári esperes, Tarnóczy Lajos aradi lelkész, Arday Aladár, szalonjai esperes, Kovács Zoltán hittanár-lelkész, Szentcs György, Mósóczy-ciepi lelkész,

Kétoldalt az oltár előtti padokon az evangélikus presbitérium tagjai és világi vezetői teljes számban. Purgly László egyházkerületi főfelügyelő és dr. Palágyi Jenő egyházkegyeleti főfelügyelővel az élen.

neki békés és megérdemelt nyugodalmat, az evangélikus egyháznak másik érdemes pásztorát.

No. 1261. — Julius 20

Martha királyi helytartó.

Frint szuperintendens ur elhunytá alkalmából fogadják a testvéregyházkerület mind a magam, mind pedig a bánvai egyházkerület öszinte együttérzésének és részvételének kifejezését.

Budapest, 1940. Julius 21.

Raffay, püspök.

Mély megilletődéssel vettük a gyászírt Frint püspök ur elhunytáról. Egyházkerületünk képvisletében Kádár Géza generális direktor és Gönczy Lajos igazgató tanácsosunk részt vesznek a temetésen.

Kolozsvár.

Vásárhelyi János, református püspök.

Kérem, fogadják öszinte részvétnyilvánításomat kedves püspökük elhunytá alkalmából, aki érdemeivel megújította az egyházat.

Prof. Silyu Dragomir.

Boldogemlékeztü Frint Lajos szuperintendens elhunytá alkalmából kérem fogadják és tolmácsolja úgy a magam, mint az unitárius egyház nevében kifejezett legőszintébb részvéteimet.

Kolozsvár.

Varga Béla, unitárius püspök.

Részvétáviratokat küldtek még: D. Dr. Viktor Glondvs nagyszabeni szász evangélikus püspök a maga s egyházkerülete nevében, az országos szász evangélikus egyház konzistoriuma, a csernátfalusi egyház (Brassó), az ortodox izraelita Nőegylet, dr. Iustin Mersieu, a nagybányai evangélikusok, Bujna nagy-laki szlovák főesperes, a nagy-laki szlovák esperesség és egyházkegyelet.

Az elhunyt erdélyi magyar evangélikus püspök temetésén megjelentek az aradi egyházi, társadalmi vezetők, előkelőségek s a hatóságok képvisletében is számos közéleti előkelőség.

Dr. Magier Andrei, aradi gör. kel. püspök, Baleanu Ion dr. ezredes, megyei prefektus, Vlad Alexandru tábornok, aradi főpolgármester, dr. Lakatos Ottó, minorita rendfőnök, aradi plébános, Harsányi Vince, Szöcs Didiák, Oláh Ferenc minoriták, Pop Victor görög katolikus esperes, dr. Suciu archimandrita, Magieru Corneli, görög keleti vikárius, Turciu Caius görög keleti esperes, Osztóci Dragutin, szerb lelkész, Schönfeld Miklós dr., neolog rabbi.

A világi egyházhatóságok, különböző társadalmi, hitbuzgalmi és közmívelődési egyesületek képvisletében megjelentek: Purgly László evangélikus egyházkerületi főfelügyelő, Solymossy Tibor báró, bucuressi ev. egyházkegyeleti fejelet, dr. Palágyi Jenő, aradi ev. egyházkegyeleti fejelet, Széll Lajos dr., aradi római katolikus egyházkegyeleti elnök, Parecz Béla dr., Fischer Aladár, gimnáziumi igazgató, Berthe Nándor dr., Schwetzer József dr., tanárok, dr. Boros Béni, r. k. egyházkegyeleti titkár, Sz. Jakab Géza, aradi unitárius egyházkegyeleti gondnok, Dömötör László, református egyházkegyeleti gondnok, Hentschel István, az aradi Kolping egyesület képvisletében, Lakatos Aladár, neolog hitközségi elnök, Scharfstein Jakab és Feinkuchen Izidor, az ortodox zsidóhitközség képvisletében.

URANIA: Nagyművek színháza. Tel.: 42-32.

Mától kezdve:

3, 5, 7, 15 és 9.00

Minden idők legnagyobb eseményei! Az 2800 méter teljes műsort betöltő filmben, a UFA háborús híradó zolgálat bemutatja

Nyugati villámháboru eseményeit

Ez elejétől végig bemutatja a n. b. közönségnek a nyugati villámháboru minden egyes fázisát. Harok Belgiumban, Hollandiában, Luxemburgban és a franciaországi hadjárat. — Az Urania mozinak sikerült megszerezni a n. é. közönségnek ezt a végig lebilincselő háborus filmet. — Bűntörnyösök, tankok, motorizált hadosztályok, vadászpilóták és bombavetőtámadása a MAGNOT-VONAL ellen.

Ilyet még szem nem látott!

A tolongások elkerülése végett kérjük, jegyért idejében gondoskodni!

A templom hajójában, a padosorokban az aradi román, német, magyar társadalom minden rétegének tagjai ott voltak, akiket a mélységes gyász, az átértett veszteség megértése hozott el a végtisztességre, amidőn utolsó útjára indul az evangélikus Főpásztor, aki évtizedekig nemcsak egyháznak ügyelt vezette a hű pásztor lelkiismeretességével és szeretetével, hanem minden magyar közművelődési, társadalmi munkában is lelkesedéssel, odaadással tevékenykedett.

Az evangélikus templom hajójában, a gyászszertartás ideje alatt ott láttuk az aradi nagyvállalatok és bankok vezetőszemélyiségeit is.

Az aradi evangélikus templom ezalkalommal szűknek bizonyult — a gyászoló tömeg nagyobb része, több ezer ember — a templomkapu előtt és a temetési menet utvonálán helyezkedett el és komor csöndben, mély megilletődöttséggel várta a gyászszertartás végét, hogy a temetőig kísérhessék az áldott életű főpásztort...

Materny Imre szenior főesperes bucsubeszéde

Pontosan öt óraker megkondultak a harangok...

A város összes templomaiban — mint egy mélyen zengő, lelket remegtető visszhang — ugyanekkor, mintegy adott jelre megkondultak a harangok és zúgásuk hirdette a városnak: az erdélyi magyar evangélikus püspököt temetik.

Az evangélikus templomban megszólalt az orgona, lehajtott fejjel bevonult a lelkészi kar, a presbitérium tagjai s amidőn helvet foglaltak felcsendült a gyülekezeti ének: az 574-ik zsoltár. A gyülekezeti ének után megjelent a szószéken Materny Imre nagyváradi szenior főesperes méltóságú alakja. Mélységesen meghatózott hangon mondta el gyászbeszédét, melynek bevezető szavaiban Ésajás próféta szavait idézte.

Amíg mi áhitattal gondoltunk, csendben későülődtünk a vasárnap szent napjára — mondta Materny főesperes — míg rávezettük hűveinket arra a megegyengetett ösvényre, melyen a világ Messiása, a mi Urunk Jézus megérkezik gyülekezetekbe, hűveinek szívébe: egy istenes ember harcolt itt utolsó földi ellenségével, a halállal, indult el lassu léptekkel közelgő üdvözítője elé. Hiába volt minden emberi bölcsesség, gyermek szerető, hiába a gyülekezetek kiáltása az egekre: beteljesült a nagy kivétel nem ösmerő igazság — por vagy es porrá kell lenned! Az Ur hazahívta megfáradt szolgáját! „A szeg kiestt, mely erős helyre veretett s a teher összetört, mely rajta volt!” v. 25.

Ha egy meggondolom a mi földi életünket s azokat a feladatokat, melyeket Isten keze ránk főlt: ha meggondolom az élet csendes folyásából mint ragad ki egyeseket s állít a fórumra, melyet eddig csak szemléltetett, de forgatagába bele nem vegyült, hogy mint ad erőt, hatalmat lelke a kiválasztottaknak — bámulatos, szinte esodával határosá válik ez az életfolyás!

Ugyan gondolták-e azok a szegény, egyszerű galilei halászok, akik eddig csak a vizek zugását, hullámok kavargását, hálók feszülését figyelték ott a Genezáretben, hogy az arra járó Krisztus szava — „Jér, kövess engemet!” — kiragadja őket a csendes partok mellől, a nagy városok piacaira állítja, hol vitáznok kell majd az írástudókkal, görög bölcsesekkel s hirdetni a megváltás evangéliumát, melyet eddig csak szívük mélyén sejtettek? Hogy gyülekezeteket fognak alakítani, vezetni, irányítani — hogy ember-halászká lesznek? Gondolta-e Máté a vámszedő, hogy nem a befolyt siklusokat fogja érezni életét át bevezetgetni a vámszedő listákba, hanem figyelni fogja az Ur tanítását s bibliánk drága kincsét a „hogyi beszédet” fogja följegyezni, a késő századok számára?

Nem bámulatos, szinte csodával határos munkája, kirendelése ez Isten lelkének?

Íme itt, e díszes ravatalon pihenő testvérünk! Csendesen építgeti egyházát; tekintélyt szerzőn gondolkodásával, szívének jószágával, lelkiismeretes lelkészi munkájával gyülekezetének s magának; megépíti az Ur e pompás templomát, megépíti jövedelmeit biztosító, házáat — csendben munkálkodik, békében él szerettei és hűvei körében... s egyszerre csak szótát jó a változott viszonyok folytán hozzája: a szétszórt csoportok mozogni kezdenek, lelket ad beléjük az Ur; ...szózat csendül a csendes falak felé; elhívva szolgálják Eliákimot; az ő vállára adom Dávid názának kulcsát... felöltöztetem őt öltözetedbe s beverem őt, mint szegert erős helyre... s reá függesztem házának minden dicsőségét!

Gondolta, gondolta-e, hogy fájunk koronája

lesz, hogy reá aggodódk a felettünk megnehezült idők minden terhe, baja, gondja, vajudása?

De miként azoknak az egyszerű apostoloknak, neki is adott az Ur lelke erőt, kitartást, kedvet, hogy most már nagy gyülekezetét, közületünket vezesse, gondozza, ezer terhét, gondját hűséggel, csendes szívvel hordozza; elmenjen havas tájon, zúgó tengeren gyülekezetének érdekében, akár csak Pál, kit a gyülekezetekért való gond szorongatott állandóan. II. Kor. 11. 28.

Oh bizony, bizony csodálatos az élet utja, mikor Isten kegyelme vezet, ösztökéli azt, így lettek azokból a halászköböl Péter, János, András; a vámszedőből Máté; a damaskusi út vándorából Pál! Így lett e testvérünkönk vezérünk, fejünk, dicsekédésünk, az az erős szeg, amelyre minden terhünket ráakasztottuk, minden dicsőségünkbe felöltöztettük őt!

Dehát az ut egyszerű csak véget ér! A csillag futása egyszerű csak ürbe vész! Egyszer csak kiesik a szeg s összetörik a teher, mely rajta volt!

Az ut véget ér, a csillag lehull, a szeg kiesik — ám az utra emlékezünk, a csillag fényében gyönyörködünk, a lehullt terhet felemeljük s megyünk tovább a cél, az örök üdvösség felé.

Köszönjük, hogy vezettél az uton; köszönjük, hogy lelked csillogásában gyönyörködhetünk; köszönjük, hogy viselted terhünket hűséggel, odaadással!

A bucsuzás fájdalmas, megrendítő, de nem vigasztalan, mert az örökélet husvéti hite itt lohog szívünkben, a viszontlátás édes, bucsunélküli tisztá reményével.

A püspöki temetés gyászmenete

A gyászbeszéd, illetve a gyászszertartás lefolyása után fekete gyászhuszárok emelték a vállukra a koporsót és a zsúfolásig megtelt templomból elindult a gyászmenet. Fojtott zokogások törték meg a mélységes csendet, amidőn a Főpásztor örökre elhagyta a templomot, melyet az ő végtelen kitartása, egyházáért való lelkes buzgalma hozott létre.

Ezt megelőzően Materny Imre főesperes és Palágyi Pénó dr., az aradi evangélikus egyház felügyelője köszönetét fejezte ki az egyházi, hatósági s a többi intézmények vezetőinek a gyászszertartáson való megjelenésükért és a gyászban való együttérzésért.

A temetési menet rendje a következőképpen alakult ki: A menetet a Mosóczy-telepi Protestáns Kör nyitotta meg, zászlóvalos zászlajával. Utánuk haladt a díszes koszorúkkal roskadásig zsúfolt két koszorús gyászkoCSI. A zászlót követőleg fejlődött fel az aradi evangélikus egyházközség presbitériuma, majd az Evangélikus Nőegylet. Ezután az aradi magyar testvéregyházak világi intézményeinek küldöttségei haladtak. Utánuk vonult az evangélikus papság dekoratív fekete csoportja. Közvetlen utánuk haladt lépésben a koszorúkkal ugyancsak behorított halottas gyászkoCSI, mely után közvetlenül az elköltözött püspök családtagjai haladtak. A gyászhaborult családtagok csoportja után a gyászolók ezrei követték a gyászmenetet, amely méltóságúteliesen kigyózott az evangélikus templomtól a felsőtemető földjében megnyitott sírhely felé. A hosszú gyászmenet két oldalán Aradváros egész lakossága állott sorfalat a hosszú szut ut vonalán a felsőtemetőig, ahol a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra a hosszú élet áldott munkásságában elfáradt testét.

Nikodémusz Károly főesperes halotti beszéde

A temetőben a nyitott sír előtt a pap-kórus ajkán a zsoltár hangja csendült fel: „Az égbe vágyom fel, az égbe...” — majd Nikodémusz Károly brassói főesperes mondott imát:

— Még egyszer leborulunk előtted Mennyei Atyánk e megnyitott sír előtt, a Te kezébe tesszük le bánatunkat. Kinek is panasználunk el szomorúságunkat? Kiszakítottak egy családot szerető családjá köréből, eltávozott egyházunk örök pásztora, elszóltottak körünkben egy őrtárló nemes lényűt. Megszűnt ma a mi szívünk öröme és lehajlott a mi feiünk koronája.

— Gyermekel és unokái boldogan tudták, hogy van egy valaki, aki szereti őket és a nyál buskomor lett.

— Mi távollévők — folytatta Nikodémusz Károly — nemcsak szemlélői voltunk, hanem élvezői gondoskodásának. Tudtuk, hogy ő mindig őrt áll és ha nem szól, cselekszik szüntelenül érdekünkben.

— Atyánk, mindent elvettél tőlünk, nincs senki, aki vigasztalhatna bennünket. A halál nagyon erős de jól tudjuk, hogy a szeretet erősebb nála és legyőzi azt. Ez a győzedelmes szeretet pedig a mi mindnyájuink szívéből fakadt. Bál Mennyei Atya követe volt és az, aki hűséges volt a rábizottakról és ezért az isteni ige szerint új munkakör adatott neki Isten bizodalmból.

— Atyánk, e nyitott sír előtt hozzád, az ég-re emeljük gondolatunkat, hozzád emeljük a

Meni, a megfőszogatott adventi ösvényen. Krisztusod vár s kitarva kariát szól az Ur;

„Pihenj, nyugodj a kablemen!”

Amen.

Purgly László és Nagy Imréné bucsuja

A főesperes ezután a kereszt jelével megáldotta a ravatalon fekvő Főpásztor földi maradványait, majd ismét felcsendült az aradi Katolikus Dalkör, az egyetlen aradi magyar világi dalkör éneke. Ennek elhangzása után lépett a ravatal elé Purgly László, az evangélikus egyházkerület főfelügyelője és mélyenszántó, megérző erejű gyászbeszédben bucsuztatta el a püspököt. Maradandó értékű gyászbeszédét az Aradi Közlöny vezető-helyén, teljes egészében adtuk közlé. Az egyházkerületi főfelügyelő mélyen megindító szavai után Nagy Imréné mondott közvetlen hangú, könnyvekie megható bucsuztatót az evangélikus nőegyletnek nevében:

— Az evangélikus nők egyesülete, amely az ő nagy munkájának csak egy kicsiny része — mondotta mélyen megrendülve — a végtelen hála és elmulhatatlan szeretet virágait hozza el a ravataihoz, amelyen a Mindenható megmásíthatatlan akaratóból a rajongási szeretett Főpásztor nyugszik...

Könnyektől elfűladt hangon, a szív legkövetlenebb szeretetével bucsuzott ezután a halottól, akinek emléke olthatatlanul ég tovább minden evangélikus nő lelkében.

vetőleg fejlődött fel az aradi evangélikus egyházközség presbitériuma, majd az Evangélikus Nőegylet. Ezután az aradi magyar testvéregyházak világi intézményeinek küldöttségei haladtak. Utánuk vonult az evangélikus papság dekoratív fekete csoportja. Közvetlen utánuk haladt lépésben a koszorúkkal ugyancsak behorított halottas gyászkoCSI, mely után közvetlenül az elköltözött püspök családtagjai haladtak. A gyászhaborult családtagok csoportja után a gyászolók ezrei követték a gyászmenetet, amely méltóságúteliesen kigyózott az evangélikus templomtól a felsőtemető földjében megnyitott sírhely felé. A hosszú gyászmenet két oldalán Aradváros egész lakossága állott sorfalat a hosszú szut ut vonalán a felsőtemetőig, ahol a családi sírkertben helyezték örök nyugalomra a hosszú élet áldott munkásságában elfáradt testét.

szívünket. Él bennünk a hit, hogy ami a föld volt, a föld marad és a miénk is mindörökké.

— Enben a hitben mondunk neked utolsó Istenhozzádot és kérjük adassék neked csendes álom és örök nyugalom. Atyánk adj neki örök életet, amint ahogyan azt az Ur Jézus Krisztus által a földre teküldve megígérted.

Lehajtott felek, könnyes szemek, felsokló zokogás... amidőn az őz püspök földi maradványait átadták az anyaföldnek, amely csak a halál hatalmában lévő testet ölte magába, mert a lelke, lelkének szelid békéje itt maradt a hűvek, barátok és tisztelők nemzedékeinek lelkében.

A temetés pompájának mintaszertű rendezéséért a Limbeck-cégé az elismerés.

A külsőségeiben is méltó, gyászpompás temetés után a lelkeszi kar a szuperintendencia hivatalában rövid megbeszélésre ült össze, amelyen az evangélikus egyházat ért súlyos veszteséget — amelyet Friny Lajos püspök elhunyt okozott — és az ezzel kapcsolatos sürgős elintézésre való kérdéseket tárgyalták meg. A rövid megbeszélés után a lelkeszi kar tagjai szétszéledtek, számosan még az esti, illetve éjszakai órákban elutaztak hivatásuk teljesítési helyére.

A gyász és a legmélyebb megilletődöttség, az odaadó szeretet és emlékezés mindig él azoknak a lelkében, akikkel valaha együtt munkálkodott, vagy akiket az őz püspök mindent átölő szeretetének sugara bearanyozott!

CORSO nyáron is a legnagyobb siágeret hozza! Nyitott tető!

Ma: 5, 7.15, 9.00

Vidámság, derű, jókedv és humor!

I. Andy Hardy milliomas
Mickey Rooney, Lewis Stone

II. STAN és BRAN
Komédiások

Legújabb UFA híradók.

Csatlakoztak a szovjet államszövetséghez az egykori Balti-államok

Moszkva. A Tass távirati iroda jelenti: Rigából Revalból és Kovnóból még vasárnap délután megérkeztek a hivatalos értesítések arról hogy az eszt, a lett és a litván köztársaságok a Szovjetköztársasághoz való csatlakozást határozták el. A három köztársaság egyhangú elhatározása kedvező hatást váltott ki Moszkvában. A közlést tudomásul vették és intézkedés történt a Szovjetunió legfőbb tanácsának összehívására. A szovjet alkotmány rendelkezései szerint csakis ez a legfelsőbb tanács mondhatja ki a csatlakozni óhajtó államoknak a Szovjetállamok közösségébe való felvételét. Moszkvában az eszt, a lett és litván parlamentek kiküldötteinek megérkezésére várnak, hogy azok a csatlakozásra vonatkozó hivatalos határozatokat átadják és hogy közösen előkészítsék a három államnak a nagy Szovjetköztársasághoz való beolvadását.

Moszkvából jelenti a Tass-ügynökség: A legfelsőbb szovjet tanács a közeli napokban ülést tart és ez alkalommal a három Balti-államnak a Szovjet Tanácsköztársasághoz történt csatlakozását tárgyalják meg.

Berlin és Róma álláspontja a balti helyzet ügyében

Rómából jelenti: A három Balti államnak a Szovjetköztársasághoz történt csatlakozásával kapcsolatban kijelentik, hogy ez a tény nem érinti Olaszországot, mert ott semmiféle érdeke nincsen.

Berlinből jelenti a DNB: Hivatalos helyen megállapítják, hogy a Balti államok lépése Berlinben nem keltett meglepetést. Németország ezen a területen nincsen érdekelve és a történetek gazdaságilag sem érintik, mert erre vonatkozóan még idejében lépéseket tett. (Rador.)

Franciaországból jelentik...

Páris. (Rador.) A francia parlament ülésén pénteken történelmi esemény színelve volt. Azokból a pad sorokból, amelyekben Paul Reynaud hangzott még nemrégén harckészségét és ahol egykor Clemenceau Németország elleni gyűlöletét hirdette — pénteken este német katonatisztok és katonák izgatottan figyeltek az elnöki emelvényen álló hangszóróra. A Párisban állomásozó német katonaság egy részének a francia parlament ülésében közvetítették hangszórón Hitler birodalmi vezérnek a birodalmi gyűlésen elmondott beszédét.

Vichy. (Rador.) A francia vámőrök ismét átvették szolgálatukat a francia-belga határon.

Francia köszönet a német segélyakció munkájáért

Páris. (Rador.) A francia főváros 18-ik kerületéből a következő táviratot küldték a Párisban működő NSF: a német segélyakció vezetőségéhez:

„A mozgósított francia állampolgárok, akik Páris 18. kerületében laknak, hányoznak a házi tüzhelyüktől. Ezeknek anyáik, feleségeik, a gyermekeik, valamint az ott lakó szegények és munkanélküliek a legmelegebb köszönetüket fejezik ki a német segélyakció vezetőségének, amely kenyérral és egyéb élelmiszerekkel látta el őket a szükség napjában. Ezt a figyelmet soha nem fogják elfelejteni.”

Párisba költözött a francia pénzügyminiszterium

Vichy. (Rador.) Julius 22-ikével a francia pénzügyminiszterium az összes ügvosztályokkal együtt Párisba költözött. Ugyancsak Párisba tette át székhelyét Catala közlekedésügyi államtitkár is.

Vichy. (Rador.) Pietry közlekedésügyi miniszter vasárnap rádióbeszédet mondott, amelyben a francia kormány új feladataival foglalkozott. Kifejtette a miniszter, hogy az ország közlekedési berendezkedése igen sok kárt szenvedett a háború következtében. Elpusztult 700 hid, számtalan vasuti berendezkedés, a vasuti pálya, pályaudvarok stb. A helyreállítási munkálatokon naponta 100 ezer ember dolgozik, de a munkálatok végleges befejezése még így is igen hosszú időt vesz igénybe.

Newyork. (Rador.) Kubának a pánamerikai kongresszusra küldött megbízottja közölte a ku-

bai német és francia nagyköveteikkel, hogy a pánamerikai kongresszuson nem kívánják Martinique szigetének amerikai protektorátus alá való helyezését. A kubai kongresszusi megbízott különben a sajtó előtt tett nyilatkozatában megállapította, hogy csupán az ellenséges és érdekelte propaganda beállítása terjeszti azt a hírt, mintha az amerikai államok bármelyik óceántulip európai gyarmatot protektorátus alá akarnák helyezni.

Japán, a sárga veszedelem, Singapore, az Angol világbirodalom Achilles-sarka

A fenti címmel Anton Zischka érdekes cikket írt a „Japan in der Welt”-ben. Ezt a cikket alább ismertetjük.

1934-ben, a japán szállítmányok 53 százaléka haladt át Singaporen, 1936 első felében pedig már 61 százalék az összes japán tengeri szállítmányokból. Singapore a fehér faj számára védőbástyát jelent, amely a legnagyobb stratégiai fontossággal bír azon az úton, amely Japánt összeköti a Csendes-óceán déli részével és azokkal a piacokkal, melyeket Indiában és Európában szerzett Japán. Singapore a Távol-Kelet előcsarnoka. Összekötő vonal a Brit Birodalom északi és távolkeleti birtokai és Hollandia birtokai között. Singapore uralja az Indiai óceánt, vagyis egy negyed részét az angol gyarmatbirodalomnak, vidéknek, melyek az angol gumifogyasztás kilencven százalékát ellájtják. Azonkívül kilencven százalék jutafonal, 97 százalék tea, 96 százalék cin, 86 százalék gyapjú, 86 százalék salétrom, 71 százalék ón és 63 százalék rizs alkotja az Indiából Angliába importált árukat.

Hollandia gyarmatbirodalmának Singapore a kulcsa. Singapore blokálni tudja az angol kereskedelmét, meg tudja akadályozni a nyersanyagimportot Japánba és fel tudja tartóztatni egy részét a japán propagandának. Egy japán fennhatóság alatt levő Singapore meg tudná akadályozni a Kínának nyújtott fehér segítséget és uralkodna Ausztrália és Újzejlánd felett.

Ugy Anglia, mint Japán tisztában vannak ezzel. És mindketten megfeszített erővel dolgoznak a döntő harc előkészítésén. Anglia Singaporéból a világ legjobban védett várát alkotta. Japán a legjobb propagandistákat küldte oda, megkísérelni, hogy elrabolja ennek stratégiai fontosságát.

Ennek a szigetnek a stratégiai fontosságát csak 100 évvel ezelőtt fedezte fel a nagy angol gyarmatosító: Thomas Stamford Raffles, aki kormányzó volt Sumatra szigetén. Ő érte meg legelőször, hogy ennek a szigetnek birtoklása milyen fontossággal bír. 1819-ben elfoglalták az angolok a szigetet. Miután az emberfejeket, melyek a kánnibálók után mint emlékek maradtak meg, eltakarították, hatalmas és jól felszerelt kikötőt építettek.

Singapore egyike a világ leggazdagabb városának. A gumi és az ón a dzsungelben elrejtett kis faluból egy 350.000 lakosú metropolist alkotott és egyúttal a legfontosabb közlekedési gócpontot Délkelet-Ázsiába.

1921-ben az angol admirális ülésén elhatározták, hogy Singaporét elsőrangú tengeri bázissá építsék ki. 1934-ben az angol-japán elkeseredett versengés miatt más óvintézkedéseket léptettek életbe. Viconte Allenby angol tábornok megértette a hollandusokkal, hogy nekik is fontos érdekük, hogy a Távolkelet statusquoja fennmaradjon. Későbbben az ausztráliai és újzejlándi flották parancsnokai és Sumatra szigetének kormányzója összeültek a „Kent” nevű cirkáló fedélzetén, ahol Singapore megerősítésének terveit beszélték meg. Ennek megfelelően Londonban és Washingtonban bejelentették, hogy Anglia és Franciaország néhány kisebb szigetet a Csendes-óceánon átadnak stratégiai okokból az Egyesült Államoknak. 1935 elején a hollandindiai főparancsnok, Cerih van Wick terve ugylátszik, hogy megvalósul. Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok készek voltak minden erővel szembeállni Japán expanziós törekvésekkel.

Két éven keresztül 8000 kuli 12 órát dolgozott. 7,750.000 sterlinget irányoztak elő az Old Street-beli erődítések megépítésére. Ezt a hegyek védik a bomba- és árművészekről, 250.000 tonna benzint

Washington. (Rador.) Philip angol pénzügyi államtitkár megbeszélést folytatott Morgenthau kincstári kancellárral, majd kijelentette a sajtónak, hogy Nagybritannia kifejezésre juttatta azon óhaját, hogy a Németország által megszállt országoknak az Egyesült Államokban letétbe helyezett aranya ne jusson német kézre. Elsősorban Franciaország kétmilliárd dollár értékű aranyáról van szó. Az amerikai kormány tanulmányozás tárgyává tette a kérdést.

és ojai van itt földalatti ciszternákban elhelyezve. Éjjel és nappal dolgoztak a Geleteri légitámaszpont kiépítésén. E légitámaszpontról 10 óra leforgása alatt el lehet érní London, Singaporéból. Chouja meredekeinek erődítését 1935-ben fejezték be. Keppel és Ved Street öbleit annyira kimélyítették, hogy azokban nagy hadihajók is kiköthetnek. A vasúthálózatot, amely Simból szent és Malezjából ojaiat szállít, jól kiépítették. A fentiek kívül, még két rádióállomás is működik a szigeten.

Japán mindezeket és még sok más apróságot tudott. Mert azt a 6.5 millió sterlinget nem hibá vezettek be a japán költségvetésbe Secret Military Fund címmel. Japán látta előre a veszedelmet. Mert amikor Ikezaki Chiki azt írja, hogy Singapore egy fal Japán déli útjában és az Ishimaru Fujita azt állítja, hogy Singapore a világ legjobban megerősített erődítménye, amelyet csak azért alkottak, hogy Japánt megsemmisítsék, a japán hadvezérek és generálisok sem gondolnak mást.

Addig, amíg Tangjin Club-beli urak nyugodtan üldögéltek karbafejt kezekkel, bizva Anglia erejében és abba, hogy ez az erő megmenjí őket a „sárga veszedelemtől”, addig a japán hadvezérek korántsem ültek jétenül, hanem Singaporét, a bevehetetlen csendes-óceáni európai várat a brit birodalom Achilles-sarkává akarják változtatni és meg akarják alkotni a Kra-csatornát.

Kra jelenlételessen kis helység Szjamban és ezután nevezték el a Kra-csatornát. Ez a rész alkotja a Majaka-félsziget legkeskenyebb részét. A Kra-csatornánál a Csendes-óceánt csak 42 kilométeres sáv választja el az Indiai-óceántól. Ennek a csatornának az elkészítése roppant egyszerű volna technikai okokból és sokkal több tökebefektetés lenne, mint volt annakidején a Szuezi-csatorna. Ez a csatorna természetesen megrövidítené az utat Kelet-Ázsia felé.

A Kra-csatorna pusztát varázsolna Singapore dokkjában is. Abban a pillanatban, amikor a csatorna elkészülne, a Singaporiban elhelyezett ágyuk nem érnének többet, mint azt az ócskavas mennyiséget, amit képviselnek. Ugyanakkor Japánnak az útja szabad lenne az európai gyarmatok felé és Tokiónak nem kellene félni attól, hogy elvágják az Afrika és Európa felé irányuló exportjától, sem pedig attól, hogy megakadályozzák a nyersanyag importját.

Akkor, amikor a Kra-csatorna kezd a megvalósulás felé közeledni, Sumatra szigetének védelmi oszlopai is kezdenek dől felé hajolni. Singapore csak akkor tudja hivatását megfelelően betölteni, ha Holland-India, Sumatra, Borneo, Jáva és Banka baráti kézen vannak.

FORUM nyáron is nagy filmeket játszik

A tavaszi szezon legújabb filmje: **Ha eljön a holnap...**

Ma **reprizpremier!**

A filmművészet felejthetetlen kettősevel:

Charles Boyer és **Irene Dunne**-el

UFA hirdók!
3, 5, 7.15 és 9.15

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-41. Magyarországi KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 10.

Előfizetési árak:

Évesre... 640 lei // Negyedévre 210 lei
Hónapról... 420 // Egy hónapra 70

„A vonósnégyes“

A Frankfurter Zeitung gúnyos hangon foglalkozik Svédországgal:

Egy évvel ezelőtt — írta a lap — amikor ezikkadt az ár lepte el Skandináviát, amikor béke volt és senki sem hitte a békeben — Skandináviában teljes erővel létszót a vonósnégyes, az északi közösség vonósnégyese. Négy tagja volt: Svédország, első hegedűs, Finnország volt a csellós, a brácsás, amely ritkán és önállóan szól, Norvégia képviselte. A második hegedűs, amely legkevésbé fényes és legkevésbé közkedvelt Dánia volt. Sohasem könnyű teljes akkordra szert tenni egy kvartettben, mindegyik hangszer egyéni viségét meg kell őrizni, mégis egységbe kell olvasztani. A politikában az ilyen akkord még nehezebb, mint a kamarazongorában. A skandináv kvartettben is disszonanciák voltak észlelhetők, különösen amikor a második hegedűs, Dánia kijelentette, hogy nem akar Svédország porázán maradni.

A tavasz meghozta a kvartett feloszlását. A négy zenész más-más platformon. A csellista figgetlenül, de súlyosan sebesült, a másodhegedűs, ur saját lázában, de nagy déli szomszédja barátai szemének pillantása alatt, a brácsás is sebesült és nem rendelkezik saját sorsa felett. Csak az első hegedűs maradt ép és érintetlen, de mélyen megrázkódtatva. Svédország nagyhatalomnak képzelte magát, és hirtelen egyedül találta magát. Ezt így formulázta meg a kultuszminiszter május elsején: „Összehúztuk magunkat, mint egy slindiszó és tüskéinkkel szurni fogunk minden irányban.” De Stockholmban még mindig reménykednek a kvartett feltámadásában. Vajon nem értették ott meg, hogy azok a vonósok, akik nem gyakorolnak állandóan, elvesztik virtuozitásukat. Vajon a slindiszó politikai helyett nem jobb lenne a hegedűsnek egy nagyobb zenekarba lépnie?

— II. CAROL KIRALY KIHALLGATASON FOGADTA A KORMANY TOBB TAGJÁT. Bucuresti. Ofelsége főudvarnagyi hivatalának 52. számú közleménye: Ofelsége a király július 22-én munkakihallgatáson fogadta David Popescu tábornok belügyminisztert, Constantin Niculescu tábornok belügyminisztert, Nichifor Crainic propagandaügyi minisztert. Délután Gigurtu Ion miniszterelnök, Manoilescu Mihai külügyminiszter és Hans Otto Roth dr. jogszertintj szenátort.

— OFELSÉGE ELISMERÉSE A VASUTASOKNAK. Bucuresti. Ofelsége az uralkodó értesülve arról, hogy Bécszarábia és Északbukovina kiürítésénél a CFR alkalmazottai példás magatartást tanúsítottak, táviratilag elismerését tolmácsolta az államvasutak vezérigazgatóságának. A CFR vezérigazgatósága megleghangú válaszában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a legfeljebb helyről jövő elismerés háfása alatt továbbra is híven teljesítik kötelességüket.

— BENGLIU TÁBORNOK — A ROMÁN SZÁRAZFÖLDI HADSEREG PARANCSNOKA. Bucuresti. (Rador.) Legfelsőbb királyi rendelettel Bengliu Ion hadtestparancsnokot a szárazföldi hadsereg parancsnokává nevezték ki. Az új főparancsnok eddigi helyére, a csendőrség főparancsnokává, Ion Iosor tábornokot nevezték ki.

— ROMANIA KÖVETE A BOLGAR KÜLÜGYMINISZTERNEL. Szófia. (Rador.) Popoff bolgar külügyminiszter ma fogadta Fijoti Eugen szófia bolgar követet, akivel hosszabban tárgyaltak és aki ez alkalommal bemutatta a külügyminiszternek George Capitaneanu, a szófia román követség új tanácsosát.

— A BELÜGYMINISZTERIUM FOGADÓ ORAL. Bucuresti (Rador.) Mai napi kezdetül a belügyminiszteriumban a következőképpen állapították meg a közönség részére a fogadási órákat: David Popescu tábornok, belügyminiszter szerdán és pénteken déli 12 órától délután 2 óráig, Petre Loghazu államtitkár kedden és csütörtökön déli 12-től délután 2 óráig fogal.

— AZ ANKARAI ANGOL NAGYKÖVET BUCURESTII LÁTOGATÁSA. Bucuresti. Anglia ankarai nagykövete tegnap szolgálati ügyben Bucurestibe érkezett. A nagykövet ez alkalommal megbeszélést folytatott Sir Reginaid Hoare bucarestii angol nagykövettel.

— KHARTUMBA ÉRKEZETT A NÉGUS, Róma. A lapok kairói jelentése szerint Haile Selassie volt abesszin császár Khartumba érkezett, hogy tevékenyen lépjen fel Olaszországgal szemben.

— A TIENSINI FRANCIA KONZUL KELLÉMŐTLEN KALANDJA. Sanghaiból jelentik: A Stefani-iroda jelenti: Megerősítik, hogy a tiensini francia konzul kínai banditák megtámadták Tungeseu közelében. A banditák sorozat adták a konzul autójára, amelyet a lövések használhatatlanná tettek. A konzul sértetlen maradt.

— MACSEK DR. ÜNNEPLESE. Zágráb. Nagy ünnepek voltak Zágrábban Macsek dr. helyettes miniszterének és a horvát nép vezére születésnapja alkalmából. Zágráb uccáin mintegy 2 órán át tartott a horvát nemzeti szervezetek tisztelő felvonulása Macsek dr. előtt. Vasárnap délután Macsek több horvátországi fajúban tett látogatást, ahol mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadják. Az egész horvát sajtó Macsek dr. méltóságának szenteli hasábjait.

— KONZULATUSSÁ ALAKITJÁK A HÁGAI ÉS BRÜSSZELI MAGYAR KÖVETSEGEKET. Budapest-ről jelentik: A magyar külügyminiszterium elhatározta, hogy a hágai és a brüsszeli magyar követségeket konzulátussá alakítja át.

Németország eredményes harca a tüdővész ellen

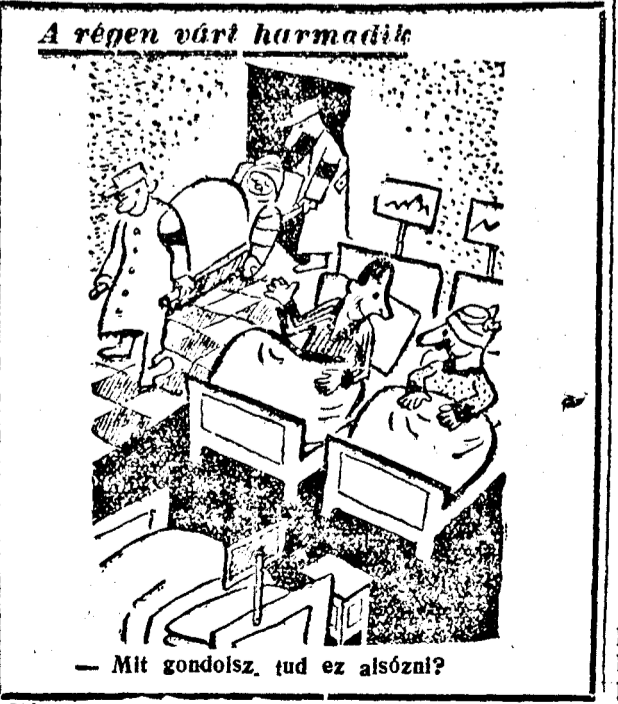
Berlin. (Rador.) Conti dr., az egészségügyi miniszterium államtitkára Posenben tegnap nagy beszédet mondott és megvilágította azt a körülményt, milyen eredményeket értek el a tuberkulózis elleni küzdelemben Németországban. Amíg más államokban 10 ezer ember 20 tüdővészben történő elhalálzás esik évente, addig Németországban 10 ezer ember közül csak 3-5 áldozatot követel ez a betegség. A nagy francia városokban kétszer annyi a tüdővész betegek száma, mint Németországban és ez annak tudható be, hogy a Röntgensugarakkal történő diagnosztikálás, valamint a gyanús megbetegedések kötelező bejelentése, nem utolsósorban pedig a lakás és élelmezési viszonyok előnyös volta Németországot valamennyi más állam fölé helyezi a tüdővész elleni küzdelemben.

— Meghalt a Iasi-i egyetem ismert rektora. Bucuresti. Vasárnap délután tüdőgyulladás következtében meghalt Bucurestiben Bratu Traian egyetemi tanár, a nagy tudós. Bratu 1875-ben született, négy izben volt a Iasi-i egyetem rektora és több ülészakon át a szenátus elnöke.

— SUCEAVABAN MÜKÖDIK A VOLT CERNAUTI ITELŐTÁBLA. Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszterium határozata értelmében a volt cernauti ítélőtábla székhelyét Suceavába tették át.

— Orvosi vizsgálat nélkül nem lehet miniszteriális szolgálatba lépni. Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszterium elrendelte, hogy orvosi vizsgálat nélkül sem a miniszterium, sem az ettől függő szolgálatok keretébe alkalmazottakat felvenni nem lehet.

— FRANCIAORSZÁG TOBB ALLAMMAL ISMÉT FELVETTE A POSTAI ÖSSZEKÖTTETÉST. Vichy. (Rador.) Francia részről hivatalosan jelentik, hogy Svájcjal, Algírral, Tunisszal, Marokkóval és Indokínával a meg nem szállott francia terület ismét fölvette a rendes postai összeköttetést.

— DR. MÁTYÁS JENŐT. A RIMAMURÁNYI-SALGÓIARIANI VASMŰVEK VEZÉRIGAZGATÓJÁT VÁLASZTOTTÁK MEG A MAGYAR MUNKAADÓK KÖZPONTJA IGAZGATÓJÁVÁ. Dr. Mátyás Jenő, aki a magyar közgazdasági életben, a legmagasabb fórumok által elismert kiváló tehetsége folytán, egészen kivételes karriert csinált, utóbb elismerésben részesült, amikor a Magyar Munkaadók Központja igazgatójává választotta meg. Ebben a munkakörében kitelendő munkássága elé nagy érdeklődéssel és várakozással tekintenek, miután köztudomású, hogy a kitűnő gazdasági szaktekintély munkásságának minden területén hordozhatatlan érdemeket szerzett. Mátyás Jenő életpályája Aradról indult ki és itt is széles körökben ismerik nevét, s örömmel regisztrálják utóbb elismerést jelentő tisztségét.

— UJ KINEVEZÉSEK. Cristean Petrescut, a gazdasági és pénzügyi tudományok doktorát a külügyminiszter kabinetigazgatójává, Falk Arthur Polonyt pedig a külügyminiszter kabinetfőnökevé nevezték ki.

— A REPULÓNAP. A nemzetközi eseményekre való tekintettel a július 20-iki repulónapot nem ünnepelték meg a szokott külsőségekkel. Valamennyi repülőegység zártkörű ünnepélyt rendezett.

— ISMÉT MEGINDULT A SZEMÉLYFORGALOM ROMANIA ÉS MAGYARORSZÁG KÖZÖTT. Kolozsvár. A magyarországi vonatjáratok egy részének leállítása miatt, mint ismeretes, néhány heten keresztül szünetelt a személyforgalom Románia és Magyarország között. A személyforgalom most ismét megindult. Az utas, aki Kolozsvárról a reggel félnyolc órakor induló gyorsvonattal utazik el, Nagyváradon közvetlen kapcsolást kap a Magyarországra felé induló ugynevezett „direkt” kocsikhoz. Értesítésünk szerint rövidesen az éjszakai órákban induló Rapidvonatnak is lesz eszaki utazása Nagyváradon a Magyarországra felé induló közvetlen vasúti kocsikhoz.

— Pártalakítási tflalom a megszállt belga és északfranciaországi területeken. Brüsszel. (Rador.) A belga területek német katonai főparancsnoka megtiltotta a megszállt belga és északfranciaországi területeken új egyesületek és politikai pártok megalakítását.

— JORGA TANAR A MENEKÜLT DIAKOKÉRT. Bucuresti. Jorga professor elhatározta, hogy 300 menekült diákot a valenii de muntenii szabadegyetem előadásainak tartására díjmentesen oktat és azoknak élelmezést és lakást saját költségén biztosít rendelkezésére.

— AZ „ELSODORT FALU” — FILMEN. Budapest-ről jelentik: Az egyik magyar filmvállalat közelebből megismeríti Szabó Dezső „Elsodort falu” című regényét.

— NATURALIZALÁSI, NEVVÁLTOZTATÁSI ÉS ALLAMPOLGÁRSÁGI ÜGYEK SÜRGŐSÉGI ILLETKE. A Monitorul Oficial július huszadik keltezésű számában igazságügyminiszter rendelet jelent meg, amely a következőket tartalmazza: Hivatkozással egy különleges meghatalmazásra, amelynek értelmében bizonyos esetekben sürgősségi illeték alkalmazható, állampolgárság elnyerésére vonatkozó kérelmeknél, névváltoztatási ügyeknél, vagy állampolgári bizonyítvány kiadására vonatkozó kérelmek ügyében, amikor a fellek sürgős elintézését kérik, a következő sürgősségi illetékek állapíthatók meg: Naturalizálási kérelemtől 3000 lei igazságügyi bélyeg, névváltoztatások esetében 1000 lei igazságügyi bélyeg, állampolgársági bizonyítványokra vonatkozó kérelemtől 100 lei igazságügyi bélyeg. Azt, hogy ez a rendelkezés mikor lép életbe, külön közlik a Monitorul Oficialban.

— FELPÜGGESZTETT TISZTVISELŐ. A földművelésügyi miniszterium állásától felfüggesztette Ion D. Popescu elsőosztályú vezértitkár, aki az aradi Mezőgazdasági Kamaránál teljesített szolgálatot, az ügyében folyó vizsgálat befejezéséig.

— A BAYREUTHI HÁBORUS ÜNNEPI JÁTÉKOK HATALMAS SIKERE. Bayreuth. (Rador.) A háborús ünnepi játékok hatájmás siker jegyében folynak. Wagner halhatatlan muzsikájának meghallgatására különvonatok szállítják a fegyvergyárak munkásait és munkásnőit, a frontmunkásokat, a Todt-féle erdművek beosztottjait, a sebesült katonákat, akik valamennyien a vezér ven dégei. Hitler parancsára július végéig 70 ezer katon és munkás vesz részt ezeken az ingyen művészeti előadásokon.

— JÁTEKKÖZBEN AGYONLÖTTE BARÁTJÁT. A zombolyai szikvizgyárban megdöbbentő szerencsétlenség történt. Liptai György 19 éves munkás és Foch András tanoncfu revolverrel játszott. Liptai kezében a revolver váratlanul csúszt és Foch vérző fejjel zuhant a földre. A szerencsétlen tanoncfu már nem lehetett segíteni, néhány perc alatt kiszervegett. Liptai gondatlanságából okozott emberölés címén a csendőrség őrizetbe vette.

Gyászünnepek Curtea de Argesben

Bucuresti. A curtea de argesi gyászünnepek alkalmával Nicodim patriarka, Dionisie ismaili püspök és Radu Budisteanu közoktatásiügyi miniszter aláírásával hódoló táviratot küldtek Ófelségének. A király a következő sürgönnyel válaszolt:

Nicodem patriarka Öszentségének

— Öszinte szívvel köszönöm Szentségednek, valamint a curtea de argesi gyászünnepeken résztvevő ismaili püspöknek és a kultuszminiszternek hozzám intézett hódoló táviratát, amelyből a haza és a trón iránti odaadó ragaszkodást olvasom ki.

Carol R.

Egyébként Dionisie menekült ismaili püspököt az argesi egyházmegye püspökévé nevezték ki. Az új püspök már átvette egyházmegyéje vezetését.

— A MAGYAR EXKIRALYNE ÓCEANREPÜLÉSE. Newyork. A Newyork Herald Tribune jelenti: Zita volt magyar királyné repülőgépen az Egyesült Államokba érkezett. A repülőgép az Atlanti óceánon haladt keresztül és Newyork repülőterén simán alászállt. Ugyanezen a repülőgépen érkezett Amerikába Bullit nagykövet, az Egyesült Államok eddigi párisi követe, aki nem is tér már vissza eddigi állomáshejére.

— NEHAI I. SANDOR JUGOSZLAV KIRALY ÉMLÉKSZOBRA. Belgrad. (Rador.) Vasárnap avatták fel Zomborban I. Sándor királynak, a jugoszláv államegység megalapítójának szobrát. Az ünnepségen jelen volt Péter király megbízottja, Pál régensherceg képviselője, a kormány tagjai és számos előkelőség mellett nagyszámu ünnepelő község. Nagyon sokan jöttek el az ünnepségre Bácskából és Baranyából.

— RENDSZABÁLYOK AZ ÁLLATVÉSZ LEKÜZDÉSÉRE. Bucuresti. A nemzetgazdasági miniszterium megállapította, hogy állatvész következtében az állatok elhullása mintegy 600 millió lei kárt jelent évente az államnak. Ezért a miniszterium most minden szükséges rendszabályt életbe léptet, hogy ennek az állatvéznek súlyos hatását enyhítse és a lehetőség szerint teljesen megszüntesse.

— JOGÜGYLETEK ÉS SZERZŐDÉSEK UTAN KÉSZPÉNZBEN KELL LERÖNI A REPÜLŐBÉLYGILLETÉKET. Bucuresti. A pénzügyminiszter ma rendeletet adott ki, amely szerint jogügyletek és szerződések, valamint más hasonló természetű okmányoknak a pénzügyigazgatásnál történő felülbélyegzése alkalmával a jövőben a repülőbélyeg készpénzben kell kiegyenlíteni és erről a pénzügyigazgatóság pénztára külön nyugtát ad a feleknek.

— A fánzemélyzet tagjai a jövőben csakis előzetes engedély alapján köthetnek házasságot. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszterium rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében az oktatási kar tagjai a jövőben csakis a miniszterium előzetes engedélye alapján köthetnek házasságot. Külön e célra felállítandó osztályhoz kérvényt kell benyújtani, amelyhez többek között csatolni kell egy származási bizonylatot, továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy az illető nem szenved tudóbaiban, illetve vérbaiban.

— UTLEVELEHAMISITAS MIATT LETARTOZTATTAK A KÜLÜGYMINISZTERIUM EGYIK TISZTISELŐJÉT ÉS EGY LENGYEL ÁLLAMPOLGÁRT. A „Romania” jelenti, hogy az ifjovi ügyészség eljárást indított Barbulescu Gheorghe külügyminiszteriumi tisztviselő és Mieczislaw Falsenhardt lengyel menekült ellen, akik több hamis utlevelet állítottak ki nem kívánatos külföldi elemek részére. Barbulescu az utlevélhamisításon kívül a berlini, bécsi és varsói román konzulátusok címére szóló táviratok és parancsok meghamisításával is foglalkozott s jelmódon is elősegítette több kétes egyén határátlépését. Falsenhardt különösen az országba menekült lengyel polgárok külföldön maradt rokonainak tiltott behozatalával kapcsolatosan segédkezett buzdón a megtevévő külügyminiszteriumi tisztviselő mellett. Az utlevélhamisítók felett az ifjovi törvényszék fog tárgyalni.

— Tűzet okozott a gyufával játszó gólyák. Az aradi csendőrségnek jelentették, hogy a város határában kisebb tűz pusztult. A tűzet Cornelia Savare nevű szőlőművelő jelentette az egyik őrsnek. Kiderült, hogy Stefan Ioan házában udvarán felhalmozott szénagyulladt meg oly módon, hogy 5 éves gyermeke gyufával játszadozott. A tűz elharapódzott és a ház tetőzete is lángolóbbant, de két órai megfeszített munkával sikerült elfojtani. A kár jelentős.

VATA DE JOS kénos és szénsavas hőgyógyfürdő

Szenzációs gyógyhatású: Rheuma, csusz, köszvény, ischias, lobbosodás, aranyér, visszértágulás és kü. lönböző női bajoknál

Ardeal legolcsóbb gyógyfürdője

50% -os

Teljes napi penzió: vasuti kedvezmény Aradtól, reggeli, ebéd, vacsora, lakás, 160-180 lei

Kitűnő étterem. Elsőrangú zene. Meleg uszoda, tennisz, tánc, kirándulóhelyek. Orvosi ellenőrzés. VONATOK A FÜRDŐ PARKJÁNAK ALLANAK MEG. Prospektust szívesen küld az IGAZGATÓSÁG.

Megalakult az új japán kormány

Tokio. (Rador.) Konove miniszterelnök előterjesztésére a japán császár a következő új kormányt nevezte ki: Hadügyminiszter: Toyo tábornok, haditengerészet: Yoshida tengernagy, külügy: Matzuoka, pénzügy: Kavata, közlekedésügy: Murata, kultusz: Hahida, népijóléti: Yashui, igazságügy: Kazamy, kereskedelemügy: Kobavasi

Laval a francia sajtó- és rádióügyek legfőbb intézője

Vichy. (Rador.) Pétain tábornagy, a francia államfő rendeletet írt alá, amelyben Pierre Laval miniszterelnököt korlátlan hatalommal ruházta fel a propaganda, tájékoztatás, sajtó és rádióügyek rendezésére.

Olasz lapjelentések szerint Laval, Franciaország helyettes miniszterelnöke a közeljövőben Berlinbe utazik. Alkikölag a francia helyettes miniszterelnök azért utazik Berlinbe, hogy a német hadifoglyokkal való bánásmód miatt kiborított feszültséget enyhítse.

Newyork. Az Egyesült-Államok kormánya üriügnyt keres arra, hogy megtarthassa Franciaországnak Amerikában lévő mintegy kétfélmilliárdnyi követelését, mert attól tart, hogy amennyiben ezt az összeget a Pétain-kormány nem fizeti meg, az Egyesült-Államok kezére kerül.

Elkészült Schacht dr. tervezete Európa gazdasági újraszervezéséről

Belgrad. (Telegraph Orient.) A Vreme című lap Berlinből jelenti, hogy jólértesült körök szerint Schacht dr. befejezte annak a tervezetnek munkálatait, amely Európa gazdasági újraszervezésével foglalkozik. A tervezet három fő fejezetből áll: 1. Európa új gazdasági beosztása. 2. Európa pénzügyi helyzetének szabályozása. 3. A gvarmati kérdések megoldása. A tervezet véghezvitele rövidesen megkezdődik még az angol-német háború befejezése előtt. (Curentul.)

— A Jugoszláv repülésügy vezetőinek látogatása Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar kereskedelmi és közlekedésügyi miniszterium repülésügyi osztályának vezetőit a múlt évben meghívták a jugoszláv repülésügy vezetői, akik hivatalos látogatást tettek Belgradban. Ezt a napokban viszonzták a jugoszláv repülőügyek vezetői szemléltetések és érkeztük egybeesett a jugoszláv-magyar légijárat jugoszláv részéről történt megnyitásával. A jugoszláv vendégek a magyar kereskedelmi miniszteriumnak voltak a vendégei és megtekintették a magyar főváros nevezetességeit, elutaztak Bábónára és a Bala-tonra is. Utjukra vitéz Héjas Iván miniszteri osztályfőnök, a repülésügyek vezetője kísérte el őket. A jugoszláv vendégek ma délben 2 órakor utaztak el Budapestre a jugoszláv-magyar légi összeköttetés menetrendszerűen közlekedő repülőgépén. Bucsuztatásuk ünnepélyesen folyt le és elutazásuk előtt köszönetet mondtak a Magyarországon eltöltött napokért.

— KÉT ÉV ALATT 800 EZER LEIT NYERT EGYETLEN EMBERTŐL EGY HAMISKÁRTYÁS. Bucurestiből jelentik: Mint a „Romania” című lap írja, az ifjovi törvényszék vizsgálóbírósa végleges vádindítványt emelt Stan Bulgaru bucaresti-i kávéháztulajdonos, Stolan Stefan cipész, Ioma Gh. Ionescu kártyos, Alexandru Lazarescu és Culea Nicolae kereskedő ellen. A kávéháztulajdonos ellen az a vád, hogy egy Tanase Cociu nevű bucaresti-i férfit időről-időre becsalt kávéházába s ott — szeszjártatva büntetésével — két év lefogaása alatt — nyolcszáz ezer leit „nyert” kártyán Cociuól.

— Betiltották a vágóhidakon való kábításnélküli, ugyszintén a rituális vágást. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszterium ma rendeletében közzölte, hogy a vágóhidakon a jövőben csak képzett személyzet működhetik. Ugyanakkor betiltotta az állatoknak kábításnélküli való levágását és ennek megfelelően a rituális vágást is.

Értesitem igen tisztelt vevőimet, hogy

teniszlabdák érkeztek

Sport-Central Str. Moise Nicoara 2.

— UJABB ELBOCSAJTÁSOK A BETEGPÉNZTÁRNAL. Bucuresti. Stan Ghitescu munkügyi miniszter tegnap rendeletet írt alá, amellyel újabb 42 munkásbiztosítópénztári zsidó eredetű orvost helyezett rendelkezési állományba 1940. augusztus 1-ével. Az elbocsajtottak között szerepel egy aradi fogtechnikus és egy ismert temesvári belgyógyász is.

— Hírek a torony alól. A város hivatalos közlönyében közlemény jelent meg, amely szerint Ris-eutia Moise ezredes-alpolgármester megbízást kapott a hid- és utvámszolgálat ellenőrzésére, Ugvancsak ellenőri az alpolgármester a városi pénztárakat is, valamint a főpolgármester és az alpolgármester helyett a városi intézményeket és szolgálatokat s felülvizsgálatot gyakorolhat ilyen esetekben a városi közvagyon felett. — A katonai szolgálatot teljesítő családtagjainak intézményes megsegítésére az első városi segélyösszeget április végén fizették és az első nyilvántartásba felvett 410 családnak 170 ezer 31 leit utaltak ki. Május hónapban a bevonultak családtagjai közül már kilencszázötvenket jelentkeztek és részükre 321 ezer 640 leit került szétosztásra. Junius hónapban 1498 családnak 593 ezer 77 leit adtak. Ezen az összegben kívül még 48 ezer leit adtak azoknak, akik junius hónapban saját hibájukon kívül nem vehették fel idejében a segélyt. A három hónap alatt tehát 1 millió 132 ezer 784 leit került kifizetésre.

— SVÉD HAJÓK SZERENCSETLENSÉGE. Stockholmból jelentik: A svéd távirati iroda közli, hogy a Greje nevű kereskedelmi hajó a Szund szorosban Dánia és Svédország között aknára futott és elsüllyedt. Ugyancsak stockholmi közlés alapján a Stefani-iroda jelenti: Ugy hírik, hogy a Brodin svéd óceánjárót torpedóalája érte az Orkney szigetek közelében. Az óceánjáró személyzetéből öt ember pusztult el.

— HATVANEZER ATLETA VETT RÉSZT A MOSZKVAI SPORTÜNNEPESEKEN. Moszkva. A Tass távirati iroda jelenti: A szovjet fővárosban vasárnap hatalmas sportünnepek folytak le. Hatvanezer sportoló vonult fel a Vörösteren. Ezt a hatvanezer sportoló hatmillió atléta közül választották ki. A felvonuló sportolók között ott voltak többek-között a kareliai finn köztársaság atléta, valamint egyelőre a lejt, eszt és litván sportolók képviselői is.

— Férfiholttest a Marosparton. Zádorlak közelében egy férfi holttestét vetette partra a Maros. A környékeliek jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a Maros Zádorlaknál fölötözött férfi holttestét dobta partra. Megállapítást nyert, hogy Mihalescu Constantin 26 éves biharmegyei Carnetea községbeli lakos, azonos és julius másodikán jelentették eltűnését.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
HAJÓS gyógyszerár. Bulev. Regina Maria 8.
KAIN gyógyszerár. Calea Banatului 11.
NIEDERMAYER gyógyszerár. Str. Golcu.

SPORT KÖZLÖNY

Németország nyerte a német-magyar uszómérkőzést

Németország—Magyarország 23:21

Budapest. A német-magyar uszó- és vízilabda-verseny második napján is nagy küzdelmek voltak. A pontverseny Németország csapata nyerte meg 23:21 arányban. A második nap részletes eredményei: 100 méteres gyorsuszás: 1. Plath német 1.006 mp. 2. Eleméri magyar 1.006. A német versenyző benyulással győzött. 100 m. hátuszás: 1. Schröder német 1:13.4 mp. 2. Galambos magyar 1:14 mp. Toronyugrás: 1. Weisz német 124.13 ponttal. 2. Hidvéghy magyar 123.24

ponttal. 1500 m. gyorsuszás: 1. Táfos magyar 19:37.4 mp. magyar rekord. Táfos részidejei: 800 méteren 10:16 mp. 1000 méteren 12:57 mp. ezek is magyar rekordok. 2. Plath német 19:52.2 mp. német rekord. Plath részidejei 800 m. 10:21.7 mp. 1000 m. 13:52 mp. német rekord. A verseny befejezésével a pontversenyben nem számító magyar-német vízilabda-mérkőzést játszották le, amely a magyar csapat 6:3 arányú győzelmét hozta.

Befejeződött az AAC teniszversenye

Számos meglepetés adódott az izgalmas mérkőzéseken

Két döntőtől eltekintve, vasárnap már be is fejeződött az AAC nagyszabású házi teniszversenye, amely pénteken vette kezdetét. Alig múlt el hét a női ifjúsági verseny óta, a lelkes és előrelátó vezetőség újabb szereplési lehetőséget biztosított a tehetséges teniszgárdának. A jelenlegi verseny kapcsán különösen az ifjúságot kell kiemelni, amely egy sorban küzdött a „fejnőttekkel” és főbb fiatal nagyon szépen megállta a helyét. A mérkőzéseken számos meglepetés adódott elő. Ez vonatkozik elsősorban az igen jó napot kifogó Weichelt Paulára, aki szerencsés küzdelemben diadalmaskodott a mélyen formája alatt játszó Földesi Katalin fölött. Utóbbinak az elődöntőben, a második szettben, 5:3, 40:0 állásnál meccsabdál voltak Weichelt Paula ellen, de balszerencséjével mégis kikapott. Meglepetés Török német szép győzelme Bogdán Szidi ellen, továbbá a kis Brunhuber meglepő versenyképessége, amivel az első nyolc közé jutott. Meglepetés Dénes síma-győzelme az eddig jobbnak tartott Ambrus fölött, ugyancsak Berthe kiesése az első fordulón. Legizgalmasabb mérkőzés a Török I., Németh—Berthe, Kókai páros volt, amelyet Török I., Németh hatalmas küzdelem után 9:7, 11:13, 6:4 arányban nyertek. Ezenkívül a legszebb küzdelmek a női egyesben voltak. Jól szerepeltek a vidékiek: Bánhidya, Patáky, Körössy dr., Tittizer.

A férfi egyesben 24, a női egyesben 20 volt az indulók száma. A férfi- és vegyespárosban 12—12 pár vette fel a küzdelmet. A vasárnap estig lejátszott mérkőzések részletes eredményei:

Férfi egyes: Miloi—Török II. 6:2, 6:0. Brunhuber—Derecskey 6:3, 6:2. Németh—Sarusi 6:1, 6:2. Deme—Molnár II. 6:0, 6:2. Dénes—Molnár I. 6:1, 6:1. Lőcs II.—Valkó 6:2, 6:3. Papp—Krisztóry II. 6:2, 6:2. Karabell—Györi 6:0, 6:1. Miloi—Berthe 6:3, 1:6, 6:3. Brunhuber—Gráf 6:0, 8:10, 6:2. Németh—Láng 6:2, 6:2. Pohoryles—Deme 6:4, 6:4. Dénes—Ambrus 6:2, 7:5. Neumann—Lőcs II. 6:2, 1:6, 6:3. Papp—Gubitz 6:2, 6:2. Kelly—Papp 6:2, 6:3. Németh—Miloi 3:6, 6:1, 6:1. Kelly—Dénes 6:4, 6:4.

Döntő: Kelly—Németh még lejátszatlan.
Harmadikok: Dénes, Miloi.
Női egyes: Liptay—Taraba 6:4, 6:1. Varga—Kurjatkó 6:1, 10:8. Berthe M.—Viktorelji 6:0, 6:2. Weichelt—Boros 6:2, 6:0. Fényes—Drobljcs 6:2, 6:4. Kovács—Derecskey 6:3, 6:0. Török német—Holzer 6:2, 6:1. Földesi II.—Liptaj 6:1, 6:2. Weichelt—Pálfné 6:2, 6:8, 7:5. Diószeghyné—Fényes 6:1, 6:1. Bogdán—Neumanné 6:3, 6:4. Földesi II.—Varga 6:0, 6:1. Weichelt—Berthe w. o. Kovács—Diószeghyné 6:2, 6:2. Török német—Bogdán 6:4, 8:10, 8:6. Weichelt—Földesi II. 6:3, 8:6, 7:5. Kovács—Török német 6:1, 7:5.

Döntő: Weichelt—Kovács 6:3, 6:4.
Első: Weichelt Paula, második: Kovács Manci, harmadik: Török Pálné és Földesi Kató.
Férfipáros: Neumann, Dénes—Paffenhuber, Schiff 6:1, 6:0. Valkó, Molnár II.—Kelly, Pohoryles w. o. Bánhidya, Limbeck—Láng, Gubitz 6:3, 3:6, 6:2. Bossányi, Tittizer—Molnár I., Lőcs II. 6:4, 6:3. Török, Németh—Neumann, Dénes 6:3, 6:3. Berthe, Kókai—Valkó, Molnár II. 6:1, 6:0. Patáky, Körössy dr.—Bánhidya, Limbeck 6:3, 6:1. Török II., Ambrus—Brunhuber, Miloi 10:8, 6:3. Török II., Ambrus—Bossányi, Tittizer w. o. Török I., Németh—Berthe, Kókai 9:7, 11:13, 6:4. Patáky, Körössy dr.—Török II., Ambrus 3:6, 6:4, 6:3.

Döntő: Török I., Németh—Patáky, Körössy dr. 6:4, 6:4.

Elsők: Török I., Németh, másodikok: Patáky, Körössy dr., harmadikok: Berthe, Kókai és Török II., Ambrus.

Vegyespáros: Török német, Török—Fényes, Kókai 6:4, 6:0. Berthe, Ambrus—Pálfné, Dénes 7:5, 7:5. Holzer, Neumann—Varga, Bánhidya 6:4, 6:4. Földesi I., Körössy dr.—Kurjatkó, Gubitz 6:3, 6:0. Bogdán, Berthe—Török német, Török 3:6, 6:3, 6:4. Földesi II., Patáky—Berthe, Ambrus 6:1, 6:2. Diószeghyné, Kelly—Holzer, Neumann 6:1, 4:6, 6:4. Neumanné, Németh—Földesi I., Körössy dr. 6:1, 6:2. Bogdán, Berthe—Földesi II., Patáky 6:3, 6:2. Neumanné, Németh—Diószeghyné, Kelly 6:3, 6:3.

Döntő: Bogdán, Berthe—Neumanné, Németh lejátszatlan. Harmadikok: Földesi II., Patáky és Diószeghyné, Kelly.

A férfijegyes döntőjére hétfőn került sor. Nagy küzdelem után a következő eredmény alakult ki: Kelly—Németh 4:6, 6:2, 6:3.

A nagyszabású verseny síma, gyors, minden tekintetben miniszzerű lebonyolítása Limbeck Jenő szakosztályi titkár és Obečko Mihályné érdeme. A legjelesebb elismerés illeti meg általában az egyesületet, hogy lehetővé teszi gyakori versenyek megtartását, a mind jobban érezhető labdarajánnyal dacára. De az AAC nem riad vissza áldozatoktól és egyedül tagjainak fejlődését tekint. Ennek a bizonyítéka ez a legutóbbi, minden tekintetben kifogástalan házi verseny is.

Döntetlenül végződött az AAC—ATE old-boy mérkőzés

Arad, A vasárnap lejátszott Szablóczky old-boy vándordíj második fordulóján került sor az AAC—ATE derbi-mérkőzésre, amely döntetlen eredménnyel végződött. A Gloria, Astra és a Birók győztek. A mérkőzések élénk érdeklődés mellett zajlottak le. A táblázat élén az Astra csapata áll. A második forduló után a helyzet a következő:

1. Astra	2 2 - -	4:1 4
2. AAC	2 1 1 -	4:2 3
3—4. Gloria	2 1 1 -	3:2 3
3—4. ATE	2 1 1 -	3:2 3
5. Birók	2 1 - 1	10:6 2
6. Crisana	2 - 1 1	3:9 1
7. Hakoah	2 - - 2	2:4 -
8. Unirea	2 - - 2	2:5 -

Beszámolunk az egyes mérkőzésekről a következő:

AAC—ATE 1:1 (1:0). Izgalmas, kemény mérkőzés. A vezető gólt az AAC szerezte meg Kelly révén. Ezt a második félidőben büntetőből keletkezett kavargás után Julinszky egyenlítette. Biró: Barbu.

Gloria—Unirea 3:2 (2:0). A 10 emberrel játszó Gloria nagy küzdelemben győzött. Góllövők: Tisza, Catana és Serban, illetve Pálfi és Sirko I. Biró: Pálfi.

Astra—Hakoah 2:1 (1:0). A kapu előtt határozottabb Astra megérdemelten győzött. A győztesek góljait Mayer és Sikula lőtték meg a Hakoah részéről Blum volt eredményes. Biró: Schneider.

Birók—Crisana 9:3 (4:0). Fölényes és teljesen megérdemelt győzelem. Góllövők: Igna (3), Barbu I. (3), Batrin (2) és Fritsz, illetve Karlich öngól és Tanase (2). Biró: Manea.

Ó Fogarasi-üzem—Kolozs 2:0 (2:0). Az üze-

mi csapat szépen játszott és megérdemelten győzött. Góllövők: Fogarasi II. és Dalácsi. Biró: Kolarov.

Ó ATE—AAC 4:3. Törpe-csapatok mérkőzése, a kapu előtt határozottabb csapat győzött. Biró: Vogel.

Ó Horvát—magyar teniszmérkőzés. Zágrábban Asbóth magyar 6:0, 6:4, 6:1 arányban kiválóan legázolta Puncsecs világviszonylatban is kiváló versenyzőt. Viszont Szigeti Mitricától 6:2, 7:5, 7:5 arányú vereséget szenvedett. A horvát—magyar teniszmérkőzés végeredménye 3:2 a horvátok javára.

TEKESPORT

Jó eredményeket hozott az Infratirea tekeversenye

Szombaton este és vasárnap egész napon át tartotta meg az Infratirea egyéni versenyét a Nagy Béja vendéglő versenypályáján, melynek keretében vendégül látta a temesvári Victoria tekezőit.

Az egyéni verseny megmozgatta városunk csaknem valamennyi játékosát, kik a kilenc értékes és praktikus tisztelődijért folytatott nagy küzdelemben, nagyszerű eredményt értek el. A holnap senyket eldöntő rádobások után az eredmény a következőképpen alakult ki: Hármas holtverseny után első lett Faludy (Infr.), 2. Nedici (Infr.), 3. Kohut (e. k.), 18—18 fával. Ugyancsak hármas holtverseny után 4. Berkovits (Infr.), 5. Nagy III. (Infr.), 6. Pascu (Infr.), 17—17 fával. Majd nyolcas holtverseny után a további sorrend a következőképpen alakult ki: 7. Nagy II. (Infr.), 8. Hanga (e. k.), 9. Popovits (Victoria), 10. Szirbusz (Tric.), 11. Petrovits (Vict.), 12. Márton (Vict.), 13. Strzalka (Priet.), 14. Gutjahr (Vict.), valamennyien 16—16 fával.

A verseny keretében mutatkozott be a temesvári Victoria szimpatikus csapata, kik előbb a Prieteni-pályán a Prieteni ellen, majd az Infratirea-pályán az Infratirea ellen játszották le mérkőzésüket. Különösen az utóbbi mérkőzésen mutatkozott meg a vendégcsapat nagy klasszisa, mikoris pompásan gördülő játékban, az utolsó menet nagyszerű végküzdelmében, kiváló eredménnyel nyerte meg a mérkőzést, a szintén pompásan működő, de utolsó menetét balszerencséjével játszó, már győztesnek látszó Infratirea ellen.

PRIETENI—VICTORIA 154:152. A nagy hőség alaposan reányomta bélyegét a mérkőzés nyájára, melyben mindkét csapat erényedten és mélyen igazi formájuk alatt szerepelt. A Victoria vezetett három menetben keresztül, de a Prieteni jól finiselt és minimális arányban győzött a vendégek felett.

A Kolozsi, Filipás, Orbán, Rosenzweig, Botváry, Giugorescu, Strzalka, Rauchbauer, Ermes, Miloszav, Wittmer, Böhm összeállítású Prieteni menetei 35+34+31+54 voltak, míg a Gutjahr, Lázár, Schreier, Letzky, Janó, Harkay, Ardelean, Márton, Petrovits, Marcu, Minich legénységgel szereplő Victoria 41+32+36+43-as részeredményeket játszott. Biró: Bardócz.

VICTORIA—INFRAIREA 229:206. A meleg csökkenésével megnöttek a Victoria szárnyai és pompás játékban győzött, az ugyancsak jól játszó Infratirea ellen, 54+53+51+71-es meneteiket játszotta a Victoria, míg az Infratirea részerményei 62+50+60+34 voltak. A csapatok a következő összeállításban játszottak: Victoria: Gutjahr, Marcu, Schreier, Letzky, Lázár, Márton, Petrovits, Janó, Harkay, Ardelean, Popovici, Münich. Infratirea: Illés, Frigyes, Pascu, Schneider, Böhm III., Torsan, Böhm I., Kiss, Nedici, Szigeti, Tucudean, Faludy. Biró: Strzalka.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretett feleségem, illetve édesanyánk temetésén résztvettek, ravatalára virágot, vagy koszorút helyeztek, fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló Konksek-család

Az aradi rendfenntartó hatóságok új ügykezelési rendje

Az aradi rendőrségnél bekövetkezett változásokról lapunk legutóbbi számában beszámoltunk. A belügyminiszteriumi rendelet értelmében a rendőrségeket országsszerte összeolvastották a csendőrségekkel és ennek a rendeletnek megfelelően alakult át az aradi rendőrség Marasesti-uccában lévő épületében új ügykezelés.

A csendőrség már a múlt hét folyamán rendszeresen átvette a rendőrség munkáját s a legfőbb irányítás, mint jelentettük, Radulescu Ion csendőralezredes kezében nyugszik. A rendőrség parancsnoka a régi kvestori szobát foglalta el és már a hétfői naptól kezdődően rendelkezésére állt a felelőknek, akiket személyesen hallgatott meg és személyesen utasította őket azokhoz a hivatalokhoz, ahol ügyeiket intézik. A parancsnoki szobába vezető előszobából nyílik Reou Ilie dr. vezérfelügyelő-rendőr-kvestor hivatali szobája. A vezérfelügyelő továbbra is megtartotta pozícióját, mint a rendőrség vezetője, hatáskörébe tartoznak az állambiztonsági hivatal, a bünyügyi és a rendőrségi adminisztratív osztály.

Az állambiztonsági hivatal mint köztudomású, eddig a rendőrségi épület földszintjén volt elhelyezve. Ez a hétfői naptól kezdődően

felköltözött az emeletre és hivatali helvisége a 13-as számú szobában van. Az emeletről a földszintre tették át az utlevélhivatalt az eddigi közlekedési ügyosztály helyére, itt nyert még elhelyezést a látványossági ügyosztály is. A közlekedési ügyosztály a régi helviség egyik mellékszobájába került, ahol eddig a ke-rékpár-ügyeket intézték. Holyén maradt a be-jelentőhivatal, a MONT-iroda, valamint a ka-tonaj ügyosztály. A rendőrség általános lka-tója viszont ugyancsak az emeleten lévő 15. számú szobába került át. A bünyügyi osztály szobája, ahol a különböző természetű felie-len-téseket hallgatják meg, az eddigi bünyügyi osz-tály főnöki szobája lett és itt a régi beosztott rendőrségi tisztviselőknél kívül csendőrörmes-terek is teljesítenek szolgálatot. Így tehát a bünyügyi osztályt tulajdonképpen összevonták, minthogy a csendőrség állambiztonsági ügy-osztálya is együtt dolgozik a jövőben a szü-guranca hivatallal. A rendőrség földszintjén az állambiztonsági hivatal volt szobáit a cson-dőrség speciális hivatalai foglalják el.

A közönség a rendőrséget, illetve a csen-dőrséget a megszokott időkben látogathatja és a kérvényeket a lehetőséghez mérten, 24 óra alatt intézik el.

életének 48,9 százalékát képviseli a bányá- és egyét ipar. Az ország közéntermelése 1937-ben 29,7 millió tonna szénen eredményezett, nyersvastermelése 3,2 millió tonna és ugyancsak 3,8 millió tonna a belga nyersacéltermelés is, nem beszélve a francia nyers-anyagkincsekről, amelyeket szintén felhasznál majd Németország hadiszükségeinek fedezésére. Már a nyugati nagy jámadás alkalmával hangzottak a né-met lapok oikkról, hogy milyen nagy jelentőséggel bírt a birodalom gazdasági élete számára a lengyel hadifoglyok foglalkoztatása érthető tehát, hogy Ber-lin mindent elkövet az ellenőrzése, sőt fennhatósága alá került területek gazdasági megszervezésének, kü-lönös tekintettel a hadigazdálkodás rendkívül követel-ményeire.

(-a -y)

Sidorovici rádiószózata

Bucuresti. Teofil Sidorovici, az országörszer vezető főparancsnoka, vasárnap este rádióbe-szédet intézett az országörökhöz és országör-lánvokhoz. Elismeréssel szólt arról a hősie-ségről és hazafiasságról, amely az ország-örök részéről a menekültek segítése és fel-ka-rólása terén megmutatkozott, de ugyanugy megdleserte azokat, akik a különböző közin-tézményeknél foglalkozkodnak hozzáértés-sel. Bejelentette, hogy az elmúlt események-ben szereplő országörökről aranykönyvet fog-nak kiadni, majd arról is számot adott, hogy a jövőhónaptól kezdve még egységesebbé te-szik az országör intézményt, önmaguk által választott parancsnokok vezetik majd ezután az országöröket és az ország fiatalisága előtt a legteljesebb mértékben megnyílik az érvé-nyesülés lehetősége az állami életben. Sidoro-vici, a legfőbb országör a király életésével fejezte be beszédét.

Törlik a vasuti alkalmazot-tak eddigi pénzbüntetéseit

Leszállították a vasuti hőrmentesítő-bélyegek árát.

Bucuresti. Ion Macovei mérnök, közlekedés-ügyi miniszter hozzájárult, hogy augusztus else-jével a CFR igazgatótanácsa törli a múltban ki-rótt fizetéslevonásokat. A vasutasok által felvet kölesönök havi részletei feljösszegeikre szállít-ják le, vagyis a visszafizetés idejét kötszeresére hosszabbítják meg.

Itt írjuk meg, hogy a CFR vezérigazgatósága rendeletet adott ki, amellyel a július 30-iki kez-dettel leszállította a vasuti hőrmentesítő-bélye-gek (timbru de francare) árát. Észert az eddi-gi 10 leies bélyegek ára 9 lei, a 14 leieseké 12 és a 16 leieseké 14 lei.

A Romániában működő külföldi cégek ellenőrzése

A nemzetgazdasági miniszter körrendelet-ben hívta fel a kereskedelmi és iparkamará-kat, hogy készítsenek kimutatást azokról a külföldi cégekről, amelyeknek az országban fióktelepei vannak. A kimutatásban fel kell tüntetni a cég elnevezését, a cég jogi formá-ját: magáncég, közkereseti társaság, vagy részvénytársaság, a cég külföldi székhelyét, a cég romániai székhelyét, külön feltüntetve annak fiókait és ügynökségeit, a kereskedel-mi vagy ipari vállalat tárgyát, főkéjét és azt a pénznemet, amelyben az alapítás történt, továbbá azoknak a személyeknek névsorát, akik a céget legyzik.

Részvénytársaságnál fel kell tüntetni, hogy milyen minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján nyert működési engedélyt az ország-ban, továbbá a Hivatalos Lapnak azt a szá-mát, melyben a minisztertanácsi jegyzőkönyv megjelent. Fel kell tüntetni továbbá a kimuta-tásban a lehelyezett övédeköt, amelyet a Ro-mániában folytatott üzletek garanciájaként helyeztek letétbe, valamint a céget legyző képviseltek számát és a képviselők neveit.

A körrendelet szerint, ezekre az adatokra a minisztériumnak azért van szüksége, hogy az országban működő külföldi cégek ellenör-zését minél hatékonyabban keresztelvéhesse.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Új küllök a tengely körül:

2.147.894 négyzetkilométernyi terület és 211.878.000 ember felett gyakorol ellenőrzést Európában Német- és Olaszország

A Berlin-Róma tengely katonai ellenőrzése és

fennhatósága alatt álló európai országok nép- és földrajzi adatai

A német birodalom államfője, Adolf Hitler vezér-kancellár, július tizenkilencedikén elmondott beszédé-ben többek között megemlékezett arról is, hogy a né-met és olasz csapatok által ellenőrzött területeken 209.000.000 ember él

s hivatkozott arra, hogy mit jelent gazdaságnolitikai és hadászati szempontokból ez a tény. Azt, hogy mit jelent ez a szám, csak akkor érthetőnek mag valójában, ha részletesebben megvizsgáljuk a Franciaország leg-nyugatibb utáni európai helyzetét. Ez a helyzet ugyan-is magányosul körvonalazt annak az új európai rend-nek, amelyről a német és olasz sajtó mind gyakrab-ban cikkezik. Ma már kétségtelennek látszik, hogy akármiképpen alakuljon is a háború további menete, Eu-

rópa a nagyobb egységek a tágabb értelemben vett érdekközösségek hainapja felé halad. Ennek árnyékát vetik előre ezidőszert a német és olasz fegyverek, amelyeknek ellenőrzése és uralma alatt az óvilág to-kintételes része csoportosul ezidőszert Berlin és Ró-ma köré.

Mint küllök a tengely körül, ugy csoportosulnak a teljesen német vagy olasz befolyás alá került or-szágok a két birodalom köré: tíz különböző államra terjed ki a nemzeti szociálista és a fasiszta kormá-nyok katonai és bizonyos vonatkozásokban politikai, sőt közgazdasági hatalma. A tíz ország közé nem szá-mítunk Ausztriát, illetve a Vatikánt, ezeknek kívül a "küllök" új államszerkeztéje így alakul:

Franciaország	41.910.000	lakos
Hollandia	8.610.000	lakos
Belgium	8.361.000	lakos
Luxemburg	293.000	lakos
Monaco	22.929	lakos
Dánia	3.749.000	lakos
Norvégia	2.009.000	lakos
Cseh-Morva protektorátus	7.000.000	lakos
Szlovákia	3.000.000	lakos
Lengyelország	12.000.000	lakos

550.000	négyzetkilométer
34.181	négyzetkilométer
30.507	négyzetkilométer
2.586	négyzetkilométer
1,5	négyzetkilométer
102.846	négyzetkilométer
322.631	négyzetkilométer
45.030	négyzetkilométer
42.000	négyzetkilométer
96.000	négyzetkilométer

Ez összesen tíz ország, 87.988.000 lakossal, 1.226.788,5 négyzetkilométernyi területen. Ehhez hoz-zászámítandó Németország — természetesen Ausztriá-val a szudéta- és Memel-vidékkel, valamint Danzig-

gal együtt — 79.360.000 lakossal, 593.339 négyzetkillo-méternyi területen. Az olasz érdekltség részletezéső (európai vonatkozásban) a következő:

Olaszország	43.578.000	lakos
San Marino	14.000	lakos
Albánia	1.038.000	lakos

310.177	négyzetkilométer
61	négyzetkilométer
27.538	négyzetkilométer

Ami 44.630.000 lakosnak felel meg és 337.776 régy-zetkilométernyi területnek. A fenti adatokat összegez-ve megállapítható, hogy Európa 11.400.000 négyzetki-lométernyi területéből és 526.000.000 lelket szám-láló lakossága közül, német és olasz fennhatóság alatt 211.878.000 ember él, 2.147.894,5 négyzetkilométernyi területen. Természetes, hogy nem érthető ide azok az országok, amelyeket régi barátság kapcsol a tengely-hez, vagy amelyek Berlin és Róma irányába tájéko-zódnak a kapcsolataikat kímélviteni óhajtják.

Ha most számításba vesszük azt, hogy a német és olasz fennhatóság, illetve ellenőrzés alatt álló területek mennyiségéből Szovjetország 6.100.000 négyzetkilométernyi terület és 139.877.000 európai felett gyakorol felségjogot, akkor kiderül, hogy a ten-gely és a szovjetállam által birt területeken, vagy fegyverrel ellenőrzött élettereken kívül mindössze 174.245.000 lakos él, 3.152.106 négyzetkilométernyi te-rületen.

Végül, ha a tengely hatalmal hatókörzetéről be-szélünk, meg kell említenünk a tengerentúli olasz bir-tokokat is, amelyek a következők: Olasz Keletafrika 1.708.000 négyzetkilométer, 7.600 lakossal, a Dodoka-nezosa szigetcsoport, 3000 négyzetkilométernyi terü-

lettel és 141.000 lakossal és végül a tengerentúli enged-ményes terület, 9000 lakossal.

Néprajzi szempontból figyelemreméltó, hogy a német birodalom határain túl mintegy 10.600.000 német él, ebből 5.000.000 Európában és 5.000.000 a tengeren-túl. Ezenkívül az Egyesült Államok lakosságából bec-slés szerint 7.000.000 német származású. Nagyon jelen-tős olasz és olasz származású tömegek is élnek a tengerentúli hiszon Itália a kivándorlók hazája volt.

Gazdaságnolitikai szempontból vizsgálva a hely-zetet megállapítható, hogy a német és olasz fegyve-rek fennhatósága alatt álló európai területek hatalmas gazdasági erőt jelentenek a hadbanállta tengerhatal-mak nyersanyag és élelmiszer-utánpótlása tekintetét-ben. Néhány adat: Dánia 1937-ben 3.087.500 szarvas-marhával és 3.065.000 sertéssel rendelkezett. Teljes tejtermelése (1936-ban) 52,7 millió danlamázs, vajter-melése 1,8 millió, sajttermelése 0,3 millió danlamázs. Dánia Újzeeland után a világ legnagyobb vajszállító országa. Hollandia 1937-ben 2,6 millió darab szarvas-marhával rendelkezett, amiből 1,4 millió tehén. Vaj-gyártása (1937-ben) 1 millió tonna, sajtgyártása 1,2 millió tonna. Belgiumban viszont Németország ipari nyersanyagokat szerzett, hiszen Belgium gazdasági

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Cégtörlesztés nélkül is eszközölhető megszűnt cégek adóleírása

Ismeretes, hogy a visszaélések elkerülése végett még a múltban elrendelték, hogy addig nem eszközölnek cégtörlesztést, amíg nem igazolják valamennyi adó teljes kiegyenlítését. Elrendelték azt is, hogy az adótartozásból sem eszközölhető ilyen esetekben leírás, csak a cégtörlesztés igazolása esetén. Több esetben előfordult, hogy olyan cégeknél, amelyek megszűntették működésüket, de a céget nem törölték, megtagadták az adóleírását, úgyhogy ezek a cégek több esetben bírósághoz fe-

lebbezték és gyakran megnyerték a pert. Vasile Vasiliu a pénzügyminisztérium vezértitkára az eléterjesztett jelentések alapján elrendelte, hogy ha valamely cég effektív módon beszüntette működését, megtörténhetik az adóleírás a cégtörlesztés igazolása nélkül. Az intézkedésről körlevélben értesítették a pénzügyminisztérium külső szolgálatait és egyben felvilágosításokkal is szolgáltak a végrehajtást illetően.

Külön felügyeleti testület létesült a pénzügyminisztérium külső és belső szolgálatainak ellenőrzésére

A pénzügyminisztérium rendelkezése az ellenőrzés új rendjének szervezéséről

A pénzügyminisztérium a következő rendeletet hozta nyilvánosságra:

I. Augusztus 1-től kezdődőleg a pénzügyminisztériumban felügyeleti testület létesül, amely magában foglalja a minisztérium valamennyi vezértitkár felügyelőjét és kerületi felügyelőjét és amely közvetlen a külső szolgálatok ügyét intéző vezértitkár felügyelete alatt működik. Ezen időponttal megszűnik az addigi felügyeleti szervezet, megszűnnek a körzetek és kerületek. Valamennyi vezértitkár felügyelő és felügyelő az új testülethez tartozik.

II. A felügyeleti testület főnöke miniszteri határozat alapján működik és a vezérinspektörök közül nevezik ki, a testület székhelye Bucuresti.

III. A testület felügyelő különítmények alapján szerveztetik, mindegyiket egy vezértitkár felügyelő vezeti és minden különítményben legalább egy felügyelőnek kell helyet foglalnia a következő szakbeosztás szerint: Egyszerű adó, közvetett adó és a bevételezési tevékenység ügyköre. A különítmények összetétele, munkaterve és munkarendje a testület főnökének előterjesztése alapján a vezértitkár által állapíttatik meg.

IV. A különítmények tevékenysége a következő: A) Valamennyi megállapítási pénzügyigazgatóság okmányainak és iratainak el-

lenőrzése és igazolása minden adónem és az állam összes jogainak vonatkozásában. B) Az illető pénzügyigazgatóság megállapítási szervei tevékenységének igazolása. C) Az állam megvédésének ellenőrzése. D) A minisztérium utasításainak betartása feletti ellenőrzés. E) Külön-külön minden adónem behajtásának ellenőrzése. F) Gyakorlati megoldások alkalmazása a minisztérium által meghatározott irányelvek szerint. G) A külső és belső szolgálat személyzetének instruálása.

H. Az adózók valamennyi panaszának meghallgatása az állam jogainak gyakorlásával kapcsolatosan, valamint abban a vonatkozásban, hogy a pénzügyi szervek a szolgálati viszonyban miképpen viselkednek és a tevékenységükkel összefüggő esetleges panaszok tudomásul vétele. Kihallgatásokat csak meghatározott időpontban és csak a különítmények főnökei törvényes ügykörüknek megfelelően eszközölhetnek és ennek megfelelően azonnali jogorvoslati intézkedések is alkalmazhatók.

V. A minisztérium a testületnek, vagy egyes különítményeknek különböző hatáskörökkel állapít meg.

A hatodik és hetedik pont az ellenőrzésnél követendő eljárásról, a nyolcadik, kilencedik, tizedik és tizenegyedik pont pedig különböző ügyviteli szabályokról intézkedik.

Elmaradt jövedelmi és fizetési adótételek büntetésmentes kifizetése

A pénzügyminisztérium közleményt hozott nyilvánosságra, amelynek értelmében július huszonötödikéig bezárólag engedélyezik a jövedelmi és fizetési adóknak, valamint az összes levonásos, illetve átutalásos adónemekből származó tételeknek minden büntetésmentes kifizetését, abban az esetben, ha nem szerepel az ügyben kihágási jegyzőkönyv. A fizetések a helyi pénzügyigazgatóságok, vagy adóhivatalok útján történnek, a pénzügyminisztérium előzetes jóváhagyása nélkül. Július huszonötödike után ilyen természetű kifizetést nem fogadják el, illetve minden esetben, amikor az említett adónemekből származó elmaradt tétel kifizetéséről van szó, bírságot alkalmaznak. Ezt a zintézkedést azzal kapcsolatosan hozták, hogy a pénzügyminisztérium szigorú ellenőrzést kíván gyakorolni a fizetési és jövedelmi adók megállapítása, illetve lerovása körül.

= NEHÉZSÉGEK A BŐRIPAR CSERZÉSIANYAGSZÜKSÉGLETÉNEK ELLÁTÁSA KÖRÜL. A tengeri közlekedési nehézségek következtében az ország bőrpára nem tudja szükségleteit kellő mértékben ellátni cserző anyagban. Az eddigi bevásárlási formák helyett most Jugoszláviából és Németországból történik egyes cikkek behozatala. Mivel ezeknek az országoknak szállítóképessége nem túl nagy a román bors piac most új piacokat keres. Az ügyet a nemzetgazdasági miniszter elé terjesztették.

= Románia állatkivitele 1940 első hat hónapjában. Az állatexportőrök szövetsége most hozta nyilvánosságra az 1940. év első hat hónapjában eszközölt állatkiviteli kimutatást, mely a következő adatokat tartalmazza: 11,902 (1939 hasonló időszakban 32,557) szarvasmarha, 58,678 (87,101) sertés, 5,300 (51,658) juh és bárány, 5,520,897 (3,484,458) kiló sertés-, marja- és juhús, 581,066 (887,660) kiló zsir, 780,689 (313,849) kiló bacon, 1875 (1,025) darab lé

A JULIUS-SZEPTEMBERI ÉVNEGYEDRE IS ÉRVÉNYES A CSERZETT BŐR HIVATALOSAN MEGÁLLAPÍTOTT ÁRA. A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében a cserzett bőr számára az 1940. évi 5994. és 14,368. számú rendeletekben meghatározott eladási árak a július-szeptemberi évnegyedre is érvényesek.

= Tudnivalók az adóamnesztia meghosszabbításáról. Röviddel ezelőtt megírtuk, hogy az adóamnesztia kedvezményeinek igénybevételére irányuló tejesített határidejét július 30-ig meghosszabbították és akik az előző határidő, június 30. után jelentették be, hogy élvezni akarják az amnesztia előnyeit, a fennfent meghosszabbított időpontig a törvény értelmében kifizethetik évi adójuk 50 százalékát. Minthogy azok az egyének akik az első terminusig jelentkeztek, kötelesek voltak az előírt adóösszeg-hányadot július 10-ig leróni, míg a később jelentkezettek ezt július hónap végéig megtehették, az érdekeltek az ügyben a pénzügyminisztériumhoz fordultak. A válasz megengedte, hogy mindkét csoportbeli adófizetők részére az ötven százalékos adóhányad kifizetése egyformán július 30-ig legyen.

= Szappangyárak közös érdekképviseleti irodája. Bucurestiben „Sapo” cég alatt megalakult a szappangyárak közös érdekképviseleti irodája. Az iroda működési köre egyelőre a szappangyárak adóügyeinek egységes rendezésére és az általános szakmai érdekek védelmére terjed ki. Nyersanyagellátásról továbbra is minden üzem maga gondoskodik.

A Kereskedelmi Testület közlése. A temesvári kereskedelmi felügyelőség felhívására közöljük a kereskedő főnök urakkal, hogy premilitaris szolgálatra köteles azon alkalmazottainknak akiket közmunkára mozgósítottak, az 1940. évi július 9-én 1717. szám alatt kiadott minisztériumi jegyzőkönyv alapján, az ezek által közmunkában töltött idő alatt teljes fizetésüket fizetni kötelesek. E kötelezettség megszegése büntetendő cselekmény. Kérjük tagjainkat, hogy ennek megfelelően járjanak el. Tisztelettel: Aradi Kereskedelmi Testület, Domán Sándor elnök.

A Shell Company of Roumania kőolajipari vállalat felszámolása

Bucuresti. Az Astra Română petroleum-társaság és a hamburgi Rhenania Ossag Mineralölwerke A. G. érdekeltségében 1933-ban alakult meg Bucurestiben 10.500.000 lej részvénytőkével a Shell Company of Roumania részvénytársaság ásványi olajok, zsiradékok, vazelin importjára és forgalomba hozatalára. A társaság később világító gáz termelésére és forgalombahozatalára is berendezkedett, amelyet előbb Selgaz, később Aragaz címen hozott forgalomba.

Bucurestii jelentés szerint június 18-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta a részvénytársaság feloszlását és felszámolását 1940. június 30-i kelettel.

A vállalat 1940. május 31-én lezárt mérlegében 10.500.000 lej részvénytőke és 5.404.577 lej veszteséget mutat ki. Az adósok 22 millió 446.048 lejrel, hitelezők 20.422.254 lejrel szerepelnek, a mérleg főösszege 37.820.319 lei.

A közgyűlés V. Buia és A. Manachide fel számolóknak felhatalmazást adott a vállalat ingóságainak eladására is.

Szigoru miniszteri intézkedések a marhabögöly pusztításának megakadályozására

A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet bocsájtott ki a marhabögöly (Hypoderma Bovis) pusztításával kapcsolatosan. Elrendeli a marhabögöly által megcsipett állatok tulajdonosai számára, hogy az állatot megfelelően kezeljék, tilos az megcsipett állatoknak legelőre terelése, vásárra, kiállításra, vagy versenyekre való felhajtása, mielőtt az állatot teljesen féregmentesítették, tilos az ilyen állatok levágása, ha importált állaton állapítják meg a bögölycsipést, vesztegzárat alkalmaznak. Ezenkívül is több intézkedést tartalmaz a rendelkezés. Többek között olyan értelemben, hogy a bögölyvesz leküzdésére egy leus illetéket vezetnek be a cserzett marhabőrök kilója után, amit a bőrnek a gyárból történő kiszállítása után kell leróni. Ugyancsak egy leus illeték fizetendő az importált bőrök után is ugyanerre a célra. Azokat az érdekelt állattulajdonosokat, akik nem részesítik kellő kezeléssel bögölycsipéstől sérült állataikat, 500 lei, vesztegés esetén 1000 lei pénzbírsággal sújtják, állatonként. A rendelet a Monitorul Oficial július huszadiki keltésű számában jelent meg.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Megírtuk, hogy a pénzügyminisztérium meghosszabbította a nemzetvédelmi adó bejelentésének határidejét. A pénzügyminisztérium közleménye most jelent meg a bucurestii lapokban és eszerint 1940 július 30-ika az utolsó határnap, amíg a vonatkozó nyilatkozatokat ki lehet tölteni.

Traian Scurtu miniszteri vezértitkár elöl Nicolai Stoika, a bucurestii értéktőzsde mellé kinevezett kormánybiztos, letette az esküt.

A CFR vezérigazgatósága közli, hogy mlabb intézkedésig a Cseh-Morva védőnétség vasútállomásai nem adnak ki a cseh-szlovák-román utasdíjszabás szerinti közvetlen vasúti jegyeket.

Németországban az új termésből származó buza meghatározott ára megfelel az előző években meghatározott áraknak. A háború és a kemény tél ellenére a teljes búzával bevett terület idejében vetették be. A kedvező tavaszi időjárási viszonyok következtében a vetésállás jó és kielégítő termést ígér.

A Monitorul Oficial július 20-iki számában munkaügyi minisztériumi rendelet jelent meg amely szerint azokban a tartományokban, amelyekben nem tudták megalakítani a cukráziparban a rokonszakmákban dolgozó munkások céhét, a szakmunkások — ciklászok, limonádéárusok, szesz- és italgyárak desztillátorai, szikvízkészítők, csokoládémunkások, halva-, rahi-, cukorka- és cukorkészítők munkások stb. — az illető tartomány élelmiszer-céhébe iratkozhatnak be.

A Vacuum Oil Company legutóbb tartott közgyűlése úgy határozott, hogy az 1939. évi mérlegben kimutatott 2.595.705 lei tiszta nyereségből az 1938. évi 1.694.654 lei veszteség levonása után fennmaradó 901.051 lei a következő évre vteleztessék át.

V. Vasiliu, az egyenesadók igazgatója és Eugen Demetrescu, a közvetett adók igazgatója pénzügyminiszteri államtitkári delegációkat kaptak, ugyanakkor Constantin Procopiu és Stefan Bogdanescu eddigi pénzügyminiszteri államtitkárok elfoglalták a Legfőbb Számvevőszéknél hivatalukat.

Ujabb szigorú intézkedések a 2 százalékos nemzetvédelmi illeték lerovásának ellenőrzéséről

Demetrescu Eugen, a pénzügyminisztérium vezetőjára újabb utasítást adott az ellenőrző közegeknek a kétszázalékos rendkívüli nemzetvédelmi hozzájárulás ügyében. Felhívta a pénzügyminisztérium külső szolgálatának figyelmét arra, hogy az idény kezdetével az üdülő- és fürdőhelyeken megélenkiült a kereskedelmi élet. Intézkedés történt az idény-kereskedők szigorú ellenőrzésére. Általában a legnagyobb körültekintéssel ellenőrzik az üzletekben, vagy raktárakban lévő áruk eredetét. A behozott áruknál a vámnyilatkozat szolgál igazolásul. Ellenőrzik, hogy a behozott árucikknek a kétszázalékos a számla végösszege után állapították-e meg, vagyis felszámították-e a vámnál megállapított illetékek és adók, szállítási költségek, a biztosítás összege stb. után is a belsőkiplacérol beszerzett áruknál az igazolást számlákkal

eszközzel és ezután követik pontosan az árú útját a termelőtől a fogyasztóig, hogy vajon minden vonatkozásban eleget tettek-e a kétszázalékos rendkívüli illeték lerovási kötelezettségének. Különösen körültekintően járnak el azon üzleteknél, amelyek olyan cikkeket árusítanak, amelyeket iparosok otthon végzett munkájánál használhatnak fel. Ellenőrzik a vendéglőket, kocsimákat, bodegákat, stb. is, rázzák át rendeznek a különböző vállalatoknál, nagy figyelemmel járnak el konfekció és divatüzleteknél, hol legtöbbször a tulajdonos nyersanyagjalval dolgoznak. Végül intézkedés történt — mint ismeretes — hogy július 10-ig bezárolag megtörténhessenek a jegyzőkönyvek büntetésmentes láttaozása és mivel ez a határidő lejárt, most már ebben a vonatkozásban is ellenőrzést gyakorolnak.

Különsági állatorvosok meghatalmazása első fokon történő pénzbírságmegállapításra

Érdekes rendelkezést hozott nyilvánosságra a Monitorul Oficial július tizenkilencediki keltezésű számában a földművelésügyi minisztérium. Ez a rendelkezés arról intézkedik, hogy a megyék, községek és városok állatorvosai elsőfokon való büntetés kirovására kapnak felhatalmazást az állatkivitel szervezéséről szóló törvény ellen történt kihágási ügyekben.

A megyei és városi főállatorvosok által megállapított kihágások ügyében a bucarestii főállatorvos kivételével a kerületi állategészségügyi vezérfelügyelők ítélkeznek. Az állategészségügyi törvény alapján kimondott bírságokat a mezőgazdaság fejlesztésének alapjára, míg az állatkivitel törvény kihágásamint kiadott bírságokat a mezőgazdasági kamarnak javára fordítják.

Uj vámpontok a szovjet-román határon. A pénzügyminiszter 1940 július 12-i hatállyal új vámpontokat állított fel: Az új vámpontok a következők: Chilia Veche, Periprava és Lascar Catargiu fiókok, Gal, Olra Prutului vámfiók, hol legtöbbször a tulajdósi függ. a Falcini vám, az Ungheni Romani vám, Scuteni vámfiók, amely a Iasi-i vámtól függ. Stefanesti fiók, amely a botosani-i vámtól függ. Radaut-i vám, Dorohoi-megye.

Rádióműsor

Romániai időszámítás.

KEDD, JULIUS 23.

Bucuresti, Radio România, 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, művészeti, sport és különféle közlemények. 13.15: Luță Iovita cigányzenekara, Ion Iovita énekszámával. 13.40: Doina Suchici akkordéonozik. 14: Hírek. 14.30: Aurel Alexandrescu Vasile Popovici besszarábiai dalait énekl. 14.45: N. Cucu xilofonozik. 15: Közlemények.

Radio România, 19.50: Hírek magyarul

Bucuresti, Radio România, 20: Időjelzés, Mihail Sadoveanu előadása; Delia, 20.15: Nagy énekesek leme-

zel, 20.40: Hírek. 21: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye Maria Fotino zongorajátékával. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Hírek a külföldre német, olasz, francia és angol nyelven. 22.40: Sasu Nicoara énekel. 23: Részletek Planquette, Lecocq és Suppé műveiből lemezeken.

Budapest, 13.10: Lemezek 13.40: Hírek. 14.30: Jazz-zene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákéletóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés hírek. 18.15: Bursa cigányzenekar. 18.55: Csevegés. 19.15: Rádiózenekar. 20.15: Hírek. 20.25: Bécsi zene. 20.45: Csevegés. 21.15: Beethoven-hangverseny. 21.45: Hangjáték. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Lemezek 1.05: Hírek.

Belgrád, 15.40: Hírek. 18.45: Népdalok. 19: Lemezek. 19.20: Lemezek. 20.20: A Nemzet Órája. 20.40: Korálhangverseny. 21.10: Rádiózenekar. 22.40: Hírek. 23: Koncerthármás. 23.40: Hírek.

SZERDA JULIUS 24

Bucuresti, Radio România, 13: Időjelzés, kulturális hírek, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok, művészeti, sport és különféle közlemények. 13.15: Vasile Julea zenekara román zené ad elő. 14: Hírek. 14.30: Rodica Bujor énekel. 15: Közlemények.

Radio-România, 19.50: Hírek magyarul

Bucuresti, Radio-România, 20: Időjelzés, Alex. Marcu tanár előadása. 20.15: Chopin, Ravel és Brahms. Lemezek. 20.40: Hírek. 21: Rádiózenekar. Victoria Costescu-Duca és Aurel Alexandrescu énekszámával, valamint D. Teodoru hercegudvarnokjával. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: Hírek külföldre németül, olaszul, franciául és angolul. 23.40: Nadia Cepah zongorahangversenye. 23.05: Lehár, Zeller- és Lincke-lemezek.

Budapest, 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ifjúsági előadás. 17.45: Időjelzés. Időjárásjelentés, hírek. 18.15: Klarinét és hárfakettős. 18.45: Csevegés. 19.15: Óászár cigányzenekar. 20.15: Hírek. 20.25: Nemzetközi kérdések. 20.40: Kocini: Bohémek, Opera lemezek. 22.40: Hírek. Időjárás. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Kiss cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Belgrád, 13.45: Lemezek. 14.30: Hírek. 14.50: Énekszámok. 15.50: Hírek. 18.45: Előadás. 19.05: Magedu hangverseny. 19.35: Lemezek. 20.20: A Nemzet Órája. 20.40: Népdalok. 21: Opera lemezek. A szünetben. 22.40: Hírek. 23.40: Hírek.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszeri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket az alábbiak szerint fizetendő

OKIATÁS

Kereskedelmi érettségit végzett fiatal ember pótvizsgára és felvételre előkészít. Str. Ep. Radu 21—a földszint jobbra.

LAKÁS

Modern háromszobás, összkomfortos lakás a centrumban azonnalra is kiadó. Eminescu-u. 41., földszint. 3289

Kiadó kapualatti különbejárattal két uccai parkejtás szoba augusztus vagy szeptember elsejére, irodának kozmetikának alkalmas. Take Ionescu-u. 1. 3286

Háromszobás, hallos, vagy négyoszobás modern lakás keresek azonnalra. Cim a kiadóban "Modern" feligére.

II. emeleti, háromszobás, uccai lakás, teljes komforttal aug. 1-re kiadó. Str. Eminescu 21—23., volt Földes-palota. 3273

4 és 7 szobás, I. em lakás kiadó. P. Avram Iancu, Bársony-ház. 3269

Kétszobás, balkonos garconlakás, lépésről beljáratással augusztus 1-re kiadó. Bul. Elisabeta 37. 3224

Négyoszobás, balkonos, összkomfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Bul. Elisabeta 37. 3225

ÖSSZKOMFORTOS

emelet, négyoszobás, balkonos urilakás, frissen festve kiadó. Strada Gheorghe Popa 10. 3284

Villaegyedben ötszobás, modern magánvilla, nagy kerttel, augusztus elsejére kiadó. Felvilágosítást ad Dacia szálloda. 3274

Ötszobás, összkomfortos lakás I. emeleten és földszinten két szoba irodának a Str. Moise Nicoara 9—11 ajatt azonnal kiadó. Érdeklődni: Piata Plevnei 3., özv. Kaudersénál. 3228

VÉTEL-ELADÁS

Wertheim-szekrény, 3-as számú eladó. Cim a kiadóban. 3281

Mercedes-Benz autó eladó. 170. V. típusú, 2 ajtós Limousine, 20.000 km-et futott. Érdeklődők címeit a kiadóba kérem. 3282

Eladó 7 darabból álló szarvasgarnacsból összeállított szalongszék-ágy lámpával, antik szublod, két ág, két szekrény, szalon, íróasztal, Take Ionescu-u. 1. 3287

Keleti összekötők, Singer varrógép festmények, nagy ebédlőszőnyeg, kelim asztalterítő, diványpárnák, dohányzóasztalok eladó. Megtekinthető 10—12-ig és délután 5—7-ig. Str. Moise Nicoara 9—11. I. 8

Szép és jó gyümölcsöt

befőzéshez is csak

Wagnernénál

vehet. Minorita templommal szemben

Eladók alkalmi áron alig használt, nagyon szép női nyári ruhák — egyes butordarabok, fagyialéjép, stb. Cim a kiadóban. 3155

Bőröndök, keleti és belföldi szőnyegek, összekötők nagy ebédlőszőnyeg, 2 darab kelim asztalterítő, festmények, eladók. Str. Moise Nicoara No. 9—11., I. emelet.

KULONFELEK

Elveszett vasárnap a strandon egy aranygyűrű briliánsal. A becsületos megtaláló 1000 lei jutalomban részesül. Birou Express, Str. Alexandri 5. 3253

Keresek 50.000 lei kölcsönt. Alánlatot kérem „Havi 2500” felige alatt a kiadóhivatalba. 3280

Butori, szőnyeget, írógépet, kasszát, ezüsttárgyakat antik ékszert veszek állandóan a legmagasabb árral. Keresek megvételre olcsó zongorát és pianót. Zálogcéduláit olcsón hosszabbítok, előleget nyújtunk Tempo, Fischer Eliz-palota. 2997

Olcsósági hullám a TEMPO bizományi üzletben

Fischer Eliz palota.

háromajtós fehér szekrény 1900. ppr. szivógép 2500, zöld vasgép éjjeli szekrényel 1400, zongoraszek nádülésel 150, mahagóni ebédlő 7500, kis Singer varrógép 1350, állóűkör 1450, főtgyógyógy 400, festett ág és szekrény 980, állófogas 900, fürdőszoba faliszekrény keményfából 200, rész-ágy sodronnyal és matraccal, pruna állapotban 4500, Schöberl-ágy 850, konyhakredenc 350, petróleum gyorsfűző 130, festmények 200 leittől. Fehér tükrös szekrény, megfelelő kozmetikai vagy fodrászüzletbe buffelek, 1150, Beteg-fotel 1150 4 drb. kárpított szék 580, kasmirkendő, zongoraterítőnek 700, iskolapad gyermekeknek 500, zálogköcsönöket közvetítünk a temesvári zálogházba, elintézésig előleget adunk. Zálogcéduláit megvásároljuk.

HATSUJEK

Magatlanlorgalmiroda, Arad, Bul. Ca. rol 46. (lakás ugyanott), telefon: 26—95., előnyös ajánlatok. (Árak ezekbeul) 3.000; belv. emeletes, modern bérház mind uccai, nagy s középnaev lakások, összkomfort. — 2.600; Kocinnál, emeletes mind uccai nagy lakások, park — 2.000; telefonközpontnál sarkokház, középnaev, modern lakások, jó jöv. — 1.500; belv. sarkokház, 6 középnaev hűrdősz. paratérás, 7 kislakás 600 ft kerü. — 1.700; u. o. üzl. emeletes sarkokház, 2x3 2x2, 2x1 sz., mind elő fürdősz., parkett. — 1.600; piacéri bel. sarkokház, 10 százalékos jöv. — 1.300; piacnál nagytelkű, 10 százalékos jöv. — 1.000; belv. emeletes új 4. 3 2 sz., összkomfortos, új lakások — 1.050; színház által emeletes sarkokház cca 10 százalékos jöv. — 1.000; katedrálisnál 4 és 2 sz., modern lakások — 900; közkörháznál, új 3 sz., összkomfortos lakások, kert. — 860; rendőrség táján új, magasídszűs, 3 sz., fürdősz. parkett, 7 kislakás. — 800; központban emeletes, 5 középnaev lakás. — 700; u. o. 3 izlet, 1 nagy, 5 db kislakás, jó jöv. — 650; városkúhához közel, 4 és 2 sz., fürdősz. lakások — 600; Catedralei-térnél 2x3 2x2 sz., teljes lakás, nince, kert — 570; főuton 5 lakás, nagy front. — 550; új magasídszűs, 3 és 2 sz., fürdősz. lakások — 500; belv. 4 sz., külön kislakás, kert. — 470; u. o. 2 lakássá alakítható 4 sz., fürdősz., nagy pince — 450; Metianu-ucca által 6 bérleményes sarkokház, 10 százalékos jöv. — 400; 4. járat megállónál, új, teljesen új bérleményes. — 360; II. ker.-ben, üzl. sarkokház, 2x2 sz. lakás. — 350; Gloriánál 2 lakások, fürdőszobával. — 330; belv. mellett 2 izlet 3 lakás, nagy sarkokház. — 320; sarkokház 1x3 3x1 sz., komplett. — 300; belv. új, 3 és 1 sz., fürdősz. — 265; u. o. telekárban 3 kislakás, közmíviek. — 250; villarész, 2 sz., elő, fürdősz., parkett, ledv. híz. felt. — 240; seminariumnál 2x2, 2x1 sz., komplett. — 210; Erzsébet-mozhoz közel, 5 lakás, 300 ol gyümölcsös, telekárban. — 180; viztoronynál 2x1 sz., telt lakás, kert. — 140; gvermekkőrháznál 2 és 1 sz., telt lakás, kert. — 90; II. ker.-ben 4 bérlemény, jó jöv. — Telkek. — Földek. — Szőlők.

Legújabb jelentéseink:

Halifax angol külügyminiszter bejelentette:

Anglia folytatja a háborút

London. Halifax angol külügyminiszter hét-
lőn este 20.30 órakor rádióbeszédet mondott a
brit birodalom és az Egyesült-Államok népéhez,
amelyben válaszolt Hitler kancellár legutóbb el-
hangzott beszédére. A külügyminiszter kijelentet-
te, hogy Hitler meg sem kísérelte a béke feltéte-
leit körülhatárolni és szerinte egyedüli érve a fe-
nyegetés volt. A külügyminiszter többek között
a következőket mondta:

— A harcban elveszthetjük mindenünket, de
kiváltságunknak tartjuk, hogy eszméinkért har-
colhatunk. Nem hagyjuk abba a küzdelmet, amíg
mindazt, amire ígéretet tettünk nem teljesítjük.
A brit nép mindig szabadságszerető volt és nincs
okunk az aggodalomra. Várva várjuk a napot,
amikor visszautthetünk és erőnket behizonvit-
hatjuk.

Német légitámadás Skócia ellen

Londonból jelentik: A belbiztonsági minisz-
térum közli, hogy ellenséges bombavetők tá-
madást intéztek Skócia északkeleti és északnyu-
-

gati helységei ellen. A ledobott bombák nyo-
mán több helyen tűz keletkezett. Néhány pol-
gári személy és tüzoltó áldozatul esett. (Rador.)

Roosevelt fontos tanácskozásai

**Bullitt a Pétain-kormány elismerésére akarja rábirni az elnököt, aki
a napokban fogadja a windsori herceget**

Washington. (Rador.) William Bullitt-t,
Amerika franciaországi nagykövetét Roosevelt
tegnap a Fehér Háznál ebéden látta ven-
dégül. A nagykövet részletesen beszámolt az
elnöknek a jelenlegi franciaországi helyzet-
ről. Roosevelt közölte Bullittal, hogy egyelő-
re nem térhet vissza Franciaországba ameri-
kai nagykövetként.

Roosevelt elnök különben rövid pihenőre
Hyde parkba utazott, ahonnan csak csüörtö-

kön tér vissza. Ezután kihallgatáson fogadja
a windsori herceget és a luxemburgi uralkodó
hercegnőt.

Roosevelt és Bullitt nagykövet tanácsko-
zásait Hyde parkban folytatják, ahova a
nagykövet Rooseveltet elkíséri. A tanácskozás
legfőbb célja, hogy Bullitt rávegye az elnököt
a Pétain-kormány elismerésére. A New York
Times szerint a külügyi hivatal körei feltétle-
nül jóviszonyt kívánnak Franciaországgal.

Ostromra készül Gibraltár

Róma. A Giornale d'Italia jelentése sze-
rint a gibraltári angol helyőrséget 10 ezer em-
berrel megerősítették. Julius 18-án érkezett
az első szállítmány 2000 angol katona, míg
azóta egyre érkeztek erősítések. Behajóztak
ezenkívül a kikötőben nagyobb muníció és
élelmiszer szállítmányt is. A gibraltári erő-
döt teljesen előkészítették a légitámadások el-
len, sőt az erőd parancsnoksága esetleges os-
tromra is felkészült. A Gibraltárban lakó spa-
nyolok kiűritése most már fokozottabb mér-

tékben folyik és minden nemangolnak el kell
hagynia Gibraltárt.

Madrid. Az olasz légitámadások bombatá-
madásai minden órában megismétlődhetnek
és ezért a lakosság valóságos pánikban él.
Hétfőn a menekülések folytatódtak és igen
nagy csoportok költöztek Madeira szigetére.
A városban lakók a szabad ég alatt töltik az éj-
szakát, az üzleteket kivétel nélkül bezárták és
az utcákon csak katonai és rendőri őrzéssel
menetelnek.

Kitart Anglia mellett a Belga-Kongo

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség
Leopoldvilleből, a Belga Kongo fővárosából
közli, hogy Reichmans kormányzó rádióbeszé-
dét mondott és hangoztatta, hogy Belga Kon-
go továbbra is hű segítőfarsa marad a szövet-

séges Angliának. Kijelentette a kormányzó,
hogy a jövőben a gyarmat valamennyi nyers-
anyagát és mindazt, amire Angliának szüksé-
ge van, a brit kormány rendelkezésére bocsát-
ják. (Rador.)

Az USA nagy nyári hadgyakorlata

New York. (Rador.) A jövőhéten kezdőd-
nek meg Amerikában a nagy nyári hadgya-
korlatok. A háború kitörése óta az első alkal-
lommal rendezik meg ezeket a hadgyakorla-

tokat, amelyekben körülbelül 300 ezer ember
vesz részt a különböző fegyvernemekből és a
nemzeti gárdából.

A német sajtó megállapítása:

Előre megfontolt szándékkal titkolják az angol nép előtt, hogy mi vár rá totális támadás esetén

Berlin. (Rador.) A Nachtausgabe című lap
foglalkozik londoni tudósítás nyomán azzal a
ponttal amelynek alapján az angol propa-
gandának Churchill utasítására dolgoznia kell,
nehogy az angol nép békeakarata megnyilvánul-
hassék: 1. A dominiumok miniszterelnökei már
Churchill beszéde előtt parancsot kaptak, hogy
rádióbeszédet mondjanak, melyben biztosítják
Churchill az összes bírtokok támogatásáról. 2.
Ezek az intézkedések azt a célt szolgálják, hogy

a világhíradalom népei előtt Anglia teljes harci
felkészültségének tudatát plántálják a közvéle-
ménybe. Veszélyről beszélni nem szabad és a
német támadásokkal kapcsolatos következménye-
ket sem szabad említeni. 3. Állandóan az Angliá-
ban uralkodó úgynevezett „szabadságot” kell
dicsőíteni. 4. Vagy súlyt kell fektetni arra, hogy
meggyőzzék a közvéleményt, mennyire rokon-
szenvelik az USA Angliával, bár ott csak a City
által megfizetett destruktív sajtó áll Anglia mel-

lett. 5. Foglalkozni kell Hitler beszédével abban
az értelemben, ahogy azt Duff Cooper a sajtó
képviselői előtt ismertette éspedig ki kell feje-
ni, hogy Hitler ki nem mondott feltételei halála-
sak Angliára. 6. Az angol újságoknak azzal a le-
hetőséggel is foglalkozniuk kell, hogy Anglia for-
radalom előtt áll, ha hivatalos körök békét köt-
nének.

Ezek az angol propaganda-ágvuk — írja a
Nachtausgabe — gyöngék lesznek úgy a belföld-
mint a külvilág előtt a felelősség fedezésére. Hit-
ler Adolf az emberiségtől fűtött államférfi előbb
az értelemhez szólott, mielőtt Hitler Adolf a tá-
bornok és a német haderő főparancsnoka roham-
ra indította volna a fegyvereket.

A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint az
angol népnek fogalma sincs azokról a szenvedé-
sekről és tragédiákról, amiket a háború folyta-
tása jelenthet. Mesterségesen hályogot illesztet-
tek az angol közvélemény szemére, nehogy tisz-
tán láthassa a valóságot, előre megfontolt szán-
dékkal titkolják el előtte mindazt aajt és kesé-
rűséget, amit a Szigetország totális megtámadá-
sa és könyörtelen legyőzése jelenthet.

Napholz Pál jezsuita-atyja a Szatmár-Nagyvárad egyház- megyék püspöke

Rómából jelentik: Hétfőn a késő esti órákban ér-
kezett jelentés szerint XII. Pius pápa az egyesített
Szatmár-Nagyvárad egyházmegye élére püspökké
Napholz Pál jezsuita atyát nevezte ki.

Páncélvonatot ajándékozott Hitler az olasz hadseregnek

Róma. (Rador.) A Duce hétfő délelőtt meg-
tekintette azt a teljesen újszerű páncélvonatsze-
relvényt, amelyet Hitler adományozott az olasz
hadseregnek. A Vezér nevében von Pohl tábor-
nok adta át a páncélvonatot, mire Mussolini ki-
jelentette, hogy már személyesen megköszönte
a Führernek ezt a nagyértékű ajándékot, amely
záloga a Németországot és Olaszországot béké-
ben és háborúban egyaránt összekötő testvér-
ségnek. A Duce az átadási ünnepség után fel-
szállt a páncélvonatra és megtekintette annak
légvédelmi berendezését, amely 16 gyorstűzelő
légvédelmi ágyuból áll. A Duce rendelkezése ki-
próbták ezeknek az ágyuknak a működését. Az
ünnepségen jelen volt a római német nagykö-
vet valamint az olasz hadügyi és légügyi állam-
titkár.

Kiszagdák és kistermelők nem kötelesek leróni a 2 százalékos illetéket

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium ren-
deletet bocsátott ki, amelynek értelmében a falusiak
és kiszagdák a vásárokon eladott terményeik után
nem kötelesek a két százalékos nemzetvédelmi illeté-
ket fizetni. Mindegyiknek rendelkezni kell az illető
adóhivatal által kibocsátott igazolvánnyal, amellyel
termelő minőségük igazolva van.

LAPZARTA:

(Rador-jelentések)

BERLIN. A Völkischer Beobachter beszámol arról,
hogy Budapesten néhány héten keresztül gazdasági
tárgyalások folytak Németország és Magyarország
gazdasági alakulásáról. Ezek a tárgyalások szomba-
ton befejeződtek. A megegyezés értelmében a két ál-
lam között fennálló cserekereskedelmet még szűlesebb
alapotokra helyezik.

LONDON. Corbin volt londoni francia nagykövet
egy angol hajó fedélzetén Délamerikába utazott.

LONDON. Az angol tengernagyi hivatal az angol
tengerparton uralkodó aknaveszélyre való tekintet-
tel elrendelte, hogy az Északírlandba igyekvő ha-
jónak el kell kerülniük a Bristol-csatornát.

BUDAPEST. A magyar királyi posta a Magyar-
ország és a felvidéki területek közötti forgalom meg-
gyorsítása végett elhatározta, hogy Budapestről pos-
tai léglíratot indít Kassára és Ungvárra felé.

VICHY. Petin tábornagy ma Fernet olentengerna-
gyot a miniszterelnökség államtitkárává nevezte ki.

BERN. A svájci távirati iroda közli, hogy a zür-
ichi személyvonat a Szentgothard vonalon egy teher-
szerelvényvel összeütközött. Az egyik vasúti kocsi
felborult és ennek következtében több személy meg-
sérült. A forgalmat átszállással bonyolították le.

Tallin. (Rador.) Plekts, Észtország államelnö-
ke lemondott méltóságáról, miután a tegnapi
nemzetgyűlés új korszakot nyit Észtország tör-
ténésében. Az új eszt állami rend megteremtésé-
ig a miniszterelnök gyakorolja az államelnöki jo-
gokat.